

**การสื่อสารเชิงกลยุทธ์ การจัดการกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้
ในเทศกาลถือศีลกินผักจังหวัดภูเก็ต**

**Strategic Communication for Special Events Management
for the Kathu Shrine during the Phuket Vegetarian Festival**

วัชรา บุรณะสุบรรณ

สาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

Email : apfer009@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ในการจัดการกิจกรรมของศาลเจ้ากะทู้
ในเทศกาลถือศีลกินผักจังหวัดภูเก็ต เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีวัตถุประสงค์
ของการวิจัยคือ 1) เพื่อศึกษากระบวนการจัดการกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้ 2) เพื่อ
ศึกษาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ในการจัดการกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้ ในการศึกษาวิจัย
ครั้งนี้ศาลเจ้ากะทู้ว่ามีกระบวนการจัดการกิจกรรมพิเศษดังนี้ 1.1) แนวคิดการจัด
กิจกรรมพิเศษมีแนวคิดเรื่องความดั้งเดิม แนวคิดความเชื่อในเทพเจ้าและแนวคิดเรื่อง
บุญกุศล 1.2) วัตถุประสงค์การจัดการกิจกรรมพิเศษ มีวัตถุประสงค์เพื่อสืบสานประเพณี
ถือศีลกินผักของศาลเจ้ากะทู้และเพื่อสร้างความสามัคคี 1.3) เป้าหมายการจัดการกิจกรรม
พิเศษเพื่อการมีบทบาทเป็นศูนย์รวมจิตใจของสังคมและเพื่อการมีบทบาทในการจัดงาน
ประเพณีถือศีลกินผักของจังหวัดมีการประเมินผลในการจัดการกิจกรรมพิเศษทั้งแบบไม่เป็น
ทางการและแบบเป็นทางการ และในส่วนการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ในการจัดการกิจกรรมพิเศษ
พบว่ามีการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ดังต่อไปนี้คือ 2.1) สื่อสารเชิงกลยุทธ์ในการสร้างความ
สามัคคี 2.2) สื่อสารเชิงกลยุทธ์ในกิจกรรมย่อย 2.3) สื่อสารเชิงกลยุทธ์ในการสรรหา
ทรัพยากรมนุษย์

คำสำคัญ : การสื่อสารเชิงกลยุทธ์ การจัดการกิจกรรมพิเศษ ศาลเจ้ากะทู้

เทศกาลถือศีลกินผักจังหวัดภูเก็ต

Abstract

The study of Strategic Communication for Special Events Management for the Kathu Shrine during the Phuket Vegetarian Festival is qualitative research which aims 1) to investigate the Kathu Shrine's special events process and 2) to study strategic communication for special events management for the Kathu Shrine. In this study shrine of Kathu found The special events process included the following elements: 1.1) concept of the special event was based on tradition, the belief in gods, and the belief in merit 1.2) objectives of the special event were to carry on the vegetarian tradition of the Kathu Shrine and to build unity in the community 1.3) the goals of the special event were to become a spiritual centre and to take part in the vegetarian event in Phuket Province. Formal and informal assessments were used in the event assessment. Strategic communication used in the special events management were 2.1) strategic communication for unity building 2.2) strategic communication for sub-activities and 2.3) strategic communication for human resources recruitment

Keywords : strategic communication; special event; the Kathu Shrine; the Phuket Vegetarian Festival

บทนำ

การจัดกิจกรรมพิเศษในยุคปัจจุบันนี้หลายองค์กรหันมาให้ความสำคัญกับการสื่อสารในช่องทางนี้ไม่ว่าจะเป็นการจัดกิจกรรมพิเศษของ กสท โทรคมนาคม (ชนะ ปานแก้ว, 2550), การจัดกิจกรรมพิเศษของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชั้นนำไม่ว่าจะเป็นไฮเนเก้น (Heineken), ลีโอ (Leo beer) (นัตดาว ชัยรัตน์, 2552),

การจัดกิจกรรมพิเศษในเชิงวัฒนธรรมของบริษัท ยูไนเต็ต พรอดคาสต์ติ้ง คอร์ปอเรชั่น (UBC) ในโครงการ Academy Fantasia (อภิรติ ศรีจินดา, 2548) จากที่กล่าวมาการสื่อสารโดยการจัดกิจกรรมพิเศษ (Event Communication) จึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต่อองค์กรสถาบันในยุคปัจจุบันเพื่อช่วยในการส่งเสริมชื่อเสียงขององค์กรสถาบันให้เป็นที่ยอมรับอีกทั้งยังเป็นการสร้างความเคลื่อนไหวและการสร้างข่าวสารในกลุ่มผู้บริโภคด้วยการนำเสนออาระพิเศษขึ้น

จุดหนึ่งที่มีความสำคัญคือ กระบวนการจัดกิจกรรมพิเศษ (Process event) และการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ในการจัดกิจกรรมพิเศษ (Strategic communications) การจัดกิจกรรมพิเศษจะประสบความสำเร็จหรือไม่นั้นก็ขึ้นอยู่กับกระบวนการจัดกิจกรรมพิเศษเป็นสำคัญ กระบวนการจัดกิจกรรมพิเศษเริ่มจากการ วิเคราะห์ข้อมูลในเบื้องต้นเกี่ยวกับบริบทโดยรอบขององค์กรสถาบันต่อมาจึงเป็นขั้นตอนการวางแผนการจัดกิจกรรมพิเศษแล้วจึงดำเนินการจัดกิจกรรมพิเศษแล้วขั้นตอนสุดท้ายคือการประเมินผล การจัดกิจกรรมพิเศษ การวางแผนการจัดกิจกรรมพิเศษซึ่งเป็นขั้นตอนที่สองและถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากในกระบวนการจัดกิจกรรมพิเศษนั้นประกอบไปด้วย การกำหนดแนวคิดการจัดกิจกรรมพิเศษ ต่อมาจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมพิเศษ เพื่อให้แนวทางการจัดงานมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นและนำไปสู่การกำหนดเป้าหมายในการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อความชัดเจนในเป้าประสงค์ในการจัดงาน จากนั้นจึงกำหนดรายละเอียดวิธีการดำเนินงานจัดกิจกรรมพิเศษคือ การกำหนดสื่อที่จะใช้ในการจัดกิจกรรมพิเศษและกำหนดกิจกรรมย่อยในการจัดกิจกรรมพิเศษซึ่งเปรียบเสมือนพาหนะในการเสนอแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการจัดงานไปสู่เป้าหมายในการวางแผนปฏิบัติงานในการจัดกิจกรรมพิเศษเป็นขั้นตอนที่รวบรวมองค์ประกอบจากการกำหนดแนวคิด วัตถุประสงค์ เป้าหมายไปจนถึงการกำหนดสื่อและกิจกรรมย่อยมาจัดทำเป็นแผนปฏิบัติงานโดยละเอียดครอบคลุมถึงตัวบุคคลและภาคส่วนที่รับผิดชอบรวมถึงหน่วยงานที่เข้ามาร่วมกิจกรรมพิเศษเพื่อการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ ผ่านการจัดกิจกรรมพิเศษสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ (ชนะ ปานแก้ว, 2550)

การสื่อสารเชิงกลยุทธ์นั้นเป็นวิธีปฏิบัติเพื่อให้ไปถึงความสำเร็จตามที่ตั้งครรถสถาบันคาดหวังไว้โดยเป็นการสื่อสารที่มีเป้าหมาย (Target) ที่ชัดเจนในการนำเสนอสาร (Message) ที่นำเสนอไปยังกลุ่มเป้าหมายมีกระบวนการในการสื่อสารและต้องคุ้มค่าต่อทรัพยากรที่สูญเสียไปโดยการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ในการจัดกิจกรรมพิเศษตามความหมายของผู้วิจัยนั้นคือ ตัวแปรที่ทำให้กิจกรรมพิเศษขององค์กรประสบความสำเร็จ ตัวแปรนี้องค์กรสถาบันต้องค้นพบและมองเห็นจุดสำคัญนี้ซึ่งไม่มีลักษณะตายตัวแน่นอนขึ้นอยู่กับสถานการณ์ สิ่งแวดล้อมและรูปแบบของกิจกรรมพิเศษ

การจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้เป็นการจัดกิจกรรมพิเศษเชิงวัฒนธรรมในเทศกาลถือศีลกินผักของชาวภูเก็ตเป็นเทศกาลใหญ่ระดับจังหวัด จัดขึ้นที่ศาลเจ้าหลัก ๆ เช่น ศาลเจ้ากะทู้ ศาลเจ้าท่าเรือ ศาลเจ้าบางเหนียว ศาลเจ้าจ้อยตุ่ยเต้าไต้เก้ง ซึ่งแต่ละศาลเจ้ามีประชาชนผู้มีจิตศรัทธาทั้งชาวภูเก็ตและชาวต่างจังหวัดเดินทางมาร่วมประกอบพิธีกรรมปีละเกิน 30,000 คน ในส่วนของศาลเจ้ากะทู้มีประชาชน

เข้าร่วมกิจกรรมปีละกว่า 5,000 คน ทั้งในภาคส่วนของรัฐ ภาคส่วนเอกชนและกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ สื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ให้ความสนใจ มีรายการข่าวและรายการสารคดีเข้ามาทำข่าวและนำเสนอเผยแพร่ในตลอดทุกปีที่ผ่านมามีชื่อเสียงไปทั่วโลกถือว่าประสบความสำเร็จมากในการจัดกิจกรรม

ศาลเจ้ากะทู้ถือเป็นปฐมบทของการจัดงานประเพณีถือศีลกินผักของทางจังหวัดมาเป็นเวลากว่า 162 ปีแล้ว เป็นศาลเจ้าที่ได้รับเริ่มประเพณีถือศีลกินผักขึ้นเป็นครั้งแรกของทางจังหวัดภูเก็ตและมีการสืบสานเรื่อยมาจนกลายเป็นเทศกาลถือศีลกินผักอย่างในปัจจุบันนี้ ประชาชนชาวภูเก็ตส่วนมากจึงศรัทธาและเลื่อมใสในประเพณีถือศีลกินผักของศาลเจ้ากะทู้เป็นอย่างมาก เมื่อถึงเทศกาลประชาชนจากทั่วทั้งจังหวัดภูเก็ตและชาวต่างชาติที่ให้ความสนใจจะเดินทางมาร่วมเป็นจำนวนมากในทุกปี ถือเป็นการจัดกิจกรรมพิเศษที่กระตุ้นการท่องเที่ยวของทางจังหวัดภูเก็ตซึ่งถือว่าเป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยวตลอดหลายปีที่ผ่านมา (ปิยะพงษ์ ทับทิมทอง, 2554)

ด้วยความที่เป็นกิจกรรมพิเศษในระดับจังหวัดไปจนถึงระดับประเทศและมีชื่อเสียงไปถึงนานาชาติประเทศเป็นกิจกรรมพิเศษที่จัดขึ้นมาอย่างยาวนานเกินกว่าร้อยปีของศาลเจ้าในจังหวัดภูเก็ตซึ่งเป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมโดยรางวัลดีเด่น The 10th Tourism Award 2015 ซึ่งเป็นรางวัลด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาจัดขึ้นโดยได้รับมอบรางวัลในวันที่ 27 กันยายน 2558 จึงเป็นเครื่องยืนยันได้เป็นอย่างดี

การศึกษาในครั้งนี้แม้ว่าจะจะเป็นเพียงการศึกษาปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง (Action Research) แต่ผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษานี้ไม่เพียงแต่ถ่ายทอดองค์ความรู้ในการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้เท่านั้น หากแต่สามารถเป็นแนวทางไปจนถึงการสร้างกรอบแนวคิดการจัดกิจกรรมพิเศษและหมายรวมไปถึงการเป็นแบบอย่าง (Kathu Shrine Model) ในการจัดกิจกรรมพิเศษโดยเฉพาะกิจกรรมพิเศษในเชิงศิลปวัฒนธรรมขององค์กรสถาบันในภายภาคหน้าได้ จึงเห็นสมควรที่จะศึกษากระบวนการจัดกิจกรรมพิเศษและการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ของศาลเจ้ากะทู้เพื่อประโยชน์ในการสื่อสารผ่านกิจกรรมซึ่งปัจจุบันเข้ามามีบทบาทสำคัญในสังคม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะหู่ในเทศกาลถือศีลกินผักจังหวัดภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ในการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะหู่ในเทศกาลถือศีลกินผักจังหวัดภูเก็ต

แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Communication)

การสื่อสารเชิงกลยุทธ์นั้นเป็นวิธีปฏิบัติเพื่อให้ไปถึงความสำเร็จตามที่ต้องการ สถาบันคาดหวังไว้ โดยเป็นการสื่อสารที่มีเป้าหมาย (Target) ที่ชัดเจนในการนำเสนอสาร (Message) ที่ต้องการนำเสนอไปยังกลุ่มเป้าหมายโดยมีกระบวนการในการสื่อสาร และต้องคุ้มค่าต่อทรัพยากรที่สูญเสียไป โดยการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ในการจัดกิจกรรมพิเศษตามความหมายของผู้วิจัยนั้นคือ ตัวแปรที่ทำให้กิจกรรมพิเศษขององค์กรประสบความสำเร็จ ตัวแปรในที่นี้องค์กรสถาบันต้องค้นพบและมองเห็นจุดสำคัญนี้ ซึ่งไม่มีลักษณะตายตัวแน่นอนขึ้นอยู่กับสถานการณ์ สิ่งแวดล้อมและรูปแบบของกิจกรรมพิเศษและการนำแนวคิดทฤษฎีการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์นั้น ๆ ซึ่งการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ในการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะหู่ได้นำแนวคิดทฤษฎีการสื่อสารมาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ดังต่อไปนี้

2. คุณวิทยา (Theory of Value)

คือทฤษฎีที่ว่าด้วย “ปรัชญาคุณค่า” เป็นเรื่องราวของการสืบทอดธรรมชาติด และเกณฑ์มาตรฐานของคุณค่าหรือค่านิยม (Value) ซึ่งมีต้นแบบมาจากทฤษฎีการจินตนาการของ Plato ความหมายของทฤษฎีนี้ประกอบไปด้วยศาสตร์ที่ศึกษาความจริง (Positive Science) ศาสตร์นี้ศึกษาความจริง (Facts) เช่น วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และศาสตร์ที่ศึกษาเรื่องคุณค่า (Normative Science) คือ จริยศาสตร์ สุนทรียศาสตร์ ตรรกศาสตร์ โดยมีประเภทของคุณค่า (The Kind of Value) คือ คุณค่านอกตัว (Extrinsic Value) เป็นคุณค่าที่นอกตัว สิ่งหรือกระทำนั้น ๆ เป็นเพียงวิถีทางหรืออุปกรณ์ที่จะนำไปสู่จุดหมายสุดท้าย ไม่มีคุณค่าในตัวเอง แต่คุณค่าของมันอยู่ที่ผู้กระทำปรารถนา เช่น สิ่งของที่ผู้กระทำให้ความสำคัญขึ้นกับสิ่งของนั้น ๆ และคุณค่าในตัว (Intrinsic Value) เป็นคุณค่าที่อยู่ในตัว คือ คุณค่าที่ตรงกับจุดหมายสุดท้าย คือ เป้าหมายของสิ่งหรือการกระทำอยู่ในตัวเอง เช่น การขยันเรียนเป็นสิ่งที่ดี นำพาชีวิตไปสู่ความสำเร็จแนวคิดทฤษฎีคุณวิทยานำมาใช้ในการตัดสินใจคุณค่าของปรากฏการณ์

สิ่งของและวัตถุต่างในสังคมที่บางครั้งไม่สามารถพิสูจน์ด้วยเหตุและผลในกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ได้แต่มีคุณค่าทางศิลปศาสตร์ ทางศาสตร์และศิลป์แห่งการสื่อสาร

3. ทฤษฎีแรงจูงใจ (Expectancy Theory)

ได้อธิบายถึงแรงจูงใจ (Motivation) ที่จะทำให้คนทำงานโดยอธิบายว่าแรงจูงใจเป็นผลมาจากตัวแปรที่สำคัญสามประการ ได้แก่ expectancy, Instrumentality และ Valence โดยตัวแปรทั้งสามตัวมีความสัมพันธ์กันตามสมการดังนี้ ($Motivation = Expectancy \times Instrumentality \times Valence$) โดย Expectancy เป็นความสัมพันธ์ระหว่างความพยายาม (Effort) กับศักยภาพที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย (Performance) ถ้าหากคนนั้นเชื่อว่าการใส่ความพยายามลงไปในงานนั้นจะทำให้มีศักยภาพเพียงพอที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายได้ คนนั้นก็จะยอมทำงานนั้น แต่หากคิดว่าไม่ว่าจะพยายามสักเท่าไร ศักยภาพก็ยังไม่เพียงพอที่จะบรรลุเป้าหมายได้ก็จะไม่ยอมทำงานนั้น ตัวแปร Expectancy จึงขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ ศักยภาพที่คนนั้นมีอยู่จริง ความมั่นใจในตัวเองของคนนั้นและเป้าหมายที่ตั้งไว้ หากคนนั้นมีศักยภาพเพียงพอและมีความมั่นใจประกอบกับเป้าหมายไม่ไกลเกินไป ก็จะทำให้เกิด Expectancy หรืออาจสรุปได้นัยหนึ่งว่า หากต้องการให้ Expectancy มีค่าสูงจะต้องเพิ่มศักยภาพให้กับคนนั้น อาจโดยการใช้วิธี Training หรือ Coaching เพิ่มความมั่นใจให้กับคนนั้นโดยการสนับสนุนจากผู้นำและตั้งเป้าหมายให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมไม่ไกลเกินไป

ปิยะพงษ์ ทับทิมทอง (2554) ได้ศึกษาประเพณีถือศีลกินผักของจังหวัดภูเก็ต กรณีศึกษาศาลเจ้าจ้วยตุ่ยเต้าโบ้เก้ง จากการศึกษาพบว่ากรถือศีลกินผักของชาวภูเก็ตมาจากแนวคิดเรื่องความศักดิ์สิทธิ์ของเทพเจ้าในอุดมคติของชาวไทยเชื้อสายจีนและแนวคิดเรื่องบุญกุศลในการที่ทำให้ผู้คนได้รับพรจากเทพเจ้าที่ตนเองนับถือที่ให้อชีวิต ประสบกับความเจริญรุ่งเรืองและดีงามโดยนำเสนอผ่านพิธีกรรมและรายละเอียดในการจัดงานของทางศาลเจ้า จากงานวิจัยข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาการจัดงานประเพณีถือศีลกินผักของจังหวัดภูเก็ตในการศึกษาศาลเจ้าจ้วยตุ่ยเต้าโบ้เก้งซึ่งเป็นศาลเจ้าที่มีชื่อเสียงก็จริงแต่ยังไม่ใช่ศาลเจ้าแรกที่ประกอบพิธีถือศีลกินผักขึ้นของทางจังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาศาลเจ้าที่จัดงานประเพณีถือศีลกินผักขึ้นเป็นครั้งแรกคือศาลเจ้าเกตุเพื่อข้อมูลและองค์ความรู้ในการจัดกิจกรรมพิเศษในเชิงศิลปวัฒนธรรมที่ครบถ้วนสมบูรณ์

ยุทธนา วรณพิติกุล (2541) ได้ศึกษาพิธีกรรมกินเจในสังคมชาวจีนภาคใต้ : กรณีชาวจีนใน อ.ตะกั่วป่า จ.พังงา จากผลการศึกษาพบว่า สัญลักษณ์หลักของการ

จัดกิจกรรมที่นำพาให้กลุ่มคนเข้าร่วมพิธีคือ “ก๊วอ่องต่ายเต่” และการธำรงไว้ซึ่งศูนย์อำนาจจีน นำไปสู่เป้าหมายของการร่วมพิธีคือ ความมีมากกว่าในโลกปุลุชนเสมือนกับออร์คีกวอ่องต่ายเต่เทพเจ้าซึ่งมีพร้อมทุกสิ่งอย่างด้วยการบำเพ็ญธรรมและความมั่นคงของศูนย์อำนาจจีนเพื่อต่อรองกับศูนย์อำนาจส่วนกลางของไทยที่ห่างไกลในสมัยนั้น ทำให้พิธีกรรมประเพณีถือศีลกินผักยังคงสืบมาได้จนถึงทุกวันนี้ จากงานวิจัยชิ้นนี้จึงอยากทราบว่า ประเพณีถือศีลกินผักของศาลเจ้ากะทู้มี สัญลักษณ์แนวคิดและเป้าหมายในพิธีกรรมประเพณีอื่นใดและมีกระบวนการ วิธีการสื่อสารรวมถึงการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ที่นำพาให้มีการสืบสานประเพณีจนถึงทุกวันนี้

อภิรติ ศรีจินดา (2548) ได้ศึกษาเรื่องกิจกรรมพิเศษเพื่อการประชาสัมพันธ์กรณีศึกษาโครงการ Academy Fantasia จากการศึกษาพบว่า การจัดกิจกรรมพิเศษประสบความสำเร็จได้ด้วยวิธีการจัดคอนเสิร์ตในกิจกรรมพิเศษทำให้กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในการไหวตและร่วมคอนเสิร์ตกับศิลปินอย่างใกล้ชิดเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมและการจัดโครงการบ้านกระจกในการจัดกิจกรรมพิเศษคือ ให้กลุ่มเป้าหมายสามารถรับรู้ความเป็นไปของศิลปินอย่างใกล้ชิดทำให้เกิดความเข้าใจและความรู้สึกที่ดีต่อตัวศิลปินทำให้การจัดงานประสบความสำเร็จ โดยความสำเร็จวัดจากยอดผลไหวตคือผลตอบแทนในการจัดกิจกรรม ซึ่งจากงานวิจัยข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่าการจัดกิจกรรมพิเศษในเชิงศิลปวัฒนธรรมของบริษัท UBC ในการจัดกิจกรรมพิเศษ Academy Fantasia ในการประกวดร้องเพลงและการนำเสนอวิถีชีวิตของผู้เข้าร่วมแข่งขันในกิจกรรมย่อย “บ้านกระจก” ประสบความสำเร็จได้รับการตอบรับอย่างสูงจึงอยากจะศึกษาการจัดกิจกรรมพิเศษในเชิงศิลปวัฒนธรรมขององค์กรสถาบันคือ ศาลเจ้ากะทู้ในการจัดกิจกรรมพิเศษถือศีลกินผักว่ามีวิธีการสื่อสารในรูปแบบใดบ้าง

เครื่องมือการวิจัย

1. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพในการศึกษาครั้งนี้ ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ (Interview) โดยคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์คือ คำถามย่อยที่มาจากคำถามนำวิจัย (Interview Guide)

2. การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Observation)

การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วมสามารถได้ข้อมูลในเชิงปรากฏการณ์ภาคสนามในกิจกรรมย่อย และการนำเสนอสื่อในจัดกิจกรรมพิเศษที่ทางองค์กรสถาบันจัดขึ้นโดยผู้วิจัยไม่ได้มีตำแหน่งหน้าที่หรือความผูกพันมีส่วนได้ส่วนเสียกับองค์กรสถาบัน

การทดสอบเครื่องมือผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามมุม (Methods Triangulation) กล่าวคือ การใช้วิธีการเก็บข้อมูล 2 วิธีการขึ้นไปซึ่งในที่นี้ ผู้วิจัยใช้การทดสอบโดยการเก็บข้อมูลทั้งวิธีการสัมภาษณ์ (Interview) และวิธีการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Observation) เพื่อตรวจสอบข้อมูลว่ามีลักษณะตรงตามที่ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) ได้ให้ไว้หรือไม่อย่างน้อยเพียงใดเป็นการทดสอบความตรงของข้อมูล (Content Validity) ทำให้งานวิจัยที่ได้มีข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามหลักการความเที่ยงตรงในการยืนยันความน่าเชื่อถือของข้อมูลเชิงคุณภาพ

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และวิธีการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Observation) แล้วนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วจึงเขียนรายงานผลข้อมูลเชิงคุณภาพในรูปแบบพรรณนารายกรณีต่อไป

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) มีตำแหน่งหน้าที่และบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมพิเศษของทางศาลเจ้ากะหู่ จำนวนทั้งสิ้น 15 คน และใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Observation) ในการจัดกิจกรรมพิเศษของทางศาลเจ้าทั้ง 9 วัน 9 คืน ในวันที่ 13 ตุลาคม 2558 – 21 ตุลาคม 2558

ผลการวิจัย

กระบวนการจัดกิจกรรมพิเศษ (Event Process)

การศึกษากระบวนการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะหู่ในเทศกาลถือศีลกินผักสามารถสรุปได้ว่า กระบวนการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะหู่ของศาลเจ้ากะหู่เริ่มจากการวิเคราะห์ข้อมูล วางแผนจัดกิจกรรมพิเศษ การดำเนินการจัดกิจกรรมพิเศษ และการประเมินผลการจัดกิจกรรมพิเศษ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลการจัดกิจกรรมพิเศษ

ศาลเจ้ากะหู่มีประเพณีถือศีลกินผักมายาวนาน 162 ปีที่สืบทอดวัฒนธรรมประเพณีมาอย่างยาวนานจากรุ่นสู่รุ่นมาจนถึงยุคปัจจุบันซึ่งมีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิชาการแต่วัฒนธรรมประเพณีซึ่งเป็นรากเหง้าวิถีชีวิตชุมชนชาวกะหู่

ยังคงสืบทอดสายใยวัฒนธรรมด้วยความเข้มแข็งสืบมาจนถึงปัจจุบัน ประเพณีกินผักของศาลเจ้ากะทู้ เริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2368 ประมาณ 190 ปีที่ผ่านมาในสมัยที่พระยาถลาง (เจิม) มาเป็นเจ้าเมืองภูเก็ตที่บ้านเกิดโฮ่ บริเวณตำบลกะทู้เนื่องจากในสมัยนั้นกะทู้มีแร่ตีบุกมากมายทำให้มีชาวต่างชาติเข้ามาอาศัยและมีคณะจิวจากเมืองจีนได้มาเปิดทำการแสดง เมื่อคณะจิวมาแสดงอยู่ที่กะทู้เป็นเวลานานเนื่องจากชาวกะทู้มีฐานะร่ำรวยเนื่องจากทำอุตสาหกรรมแร่ตีบุกเกิดโรคภัยไข้เจ็บขึ้นและคนในพื้นที่กะทู้พากันไม่สบายเจ็บไข้ได้ป่วยคณะจิวจึงนึกขึ้นได้ว่ามาอยู่บ้านกะทู้เสียนานจนลืมนิธิเจี๊ยะผ่ายหรือประเพณีถือศีลกินผักที่เคยปฏิบัติสืบทอดกันมานานทุกปี ณ มณฑลกังไส ประเทศจีน (ปิยะพงษ์ ทับทิมทอง, 2554)

ต่อมาโรคภัยไข้เจ็บก็ค่อยทุเลาลงและหายไปเป็นที่สุดทำให้ชาวกะทู้เกิดความเลื่อมใสศรัทธา ชาวกะทู้จึงได้ประกอบพิธีกินผักตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา โดยก่อนที่คณะจิวจะเดินทางจากไปได้มอบรูปพระหรือกิมซัน องค์เตียนฮู้หง่วนโส่ย องค์สามฮู้ฮ้องเอี้ยและองค์สามไทจ้อ ไว้ให้ชาวกะทู้ประกอบพิธีกินผัก ซึ่งเป็นที่มาของการที่เทพเจ้า 3 พระองค์นี้เป็นผู้กำกับดูแลศาลเจ้าในการสืบสานประเพณีถือศีลกินผักจนถึงทุกวันนี้ ในวันขึ้น 1 ค่ำไปจนถึงวันขึ้น 9 ค่ำ เดือน 9 ของทุกปี รวม 9 วัน 9 คืน

การวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้ 1) ประสพการณ์เดิมของสังคม ในที่นี้คือชุมชนกะทู้และชาวจังหวัดภูเก็ตนั้นมีเชื้อสายจีนและสืบเชื้อสายจีนมาแต่เดิม ประกอบกับความเชื่อของเทพเจ้าในศาสตร์จีนที่สื่อสารออกมาทำให้เกิดความเชื่อ ค่านิยมไปสู่ความเลื่อมใสศรัทธาโดยง่าย 2) การขาดที่พึ่งทางจิตใจ ในยุคสมัยนั้นการขาดที่พึ่งทางจิตใจของสังคมในที่นี้คือ ชุมชนชาวกะทู้ทำให้การสื่อสารเพื่อสร้างความเชื่อและความศรัทธาประสบความสำเร็จได้โดยง่ายเพราะการไม่มีอยู่ของที่พึ่งทางจิตใจเดิมนั้นทำให้ความเชื่อใหม่จะถูกสร้างขึ้นโดยง่าย ส่วนเรื่องของความคงทนถาวรนั้นก็ขึ้นอยู่กับความเชื่อว่าจะให้เหตุให้ผลตรงกับความเป็นจริงของชีวิตมากน้อยเพียงใด

การวางแผนจัดกิจกรรมพิเศษ

การวางแผนจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้หลังจากที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล เริ่มจากการกำหนดแนวคิดการจัดกิจกรรมพิเศษ กำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมพิเศษ การวางแผนเป้าหมายในการจัดกิจกรรมพิเศษ การกำหนดรายละเอียดวิธีการดำเนินงานและการวางแผนปฏิบัติงาน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แนวคิดการจัดกิจกรรมพิเศษ

หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลของศาลเจ้ากะทู้ สิ่งแวดล้อมและสังคมโดยรอบศาลเจ้าจากอดีตจนถึงปัจจุบันจึงเกิดการกำหนดแนวคิดในการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อเป็นภาพลักษณ์ของการจัดงานและเป็นตัวช่วยในการวางแผนรูปแบบงานให้เป็นที่น่าสนใจและจบลงอย่างประทับใจ แนวคิด (Concept) ในการจัดงานนั้นจะนำไปสู่จุดเริ่มต้นของการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดงานในขั้นตอนต่อไป โดยการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้ประกอบด้วยแนวคิดดังต่อไปนี้

1.1 แนวคิดการจัดกิจกรรมพิเศษในเรื่องของความดั้งเดิม

แนวคิดเรื่องความดั้งเดิมของศาลเจ้ากะทู้ในที่นี้หมายถึง ความดั้งเดิมในประเพณี การเป็นปฐมบทของประเพณีถือศีลกินผักจังหวัดภูเก็ต เป็นศาลเจ้าที่สร้างขึ้นเพื่อการถือศีลกินผักโดยเฉพาะ เรียกว่า “ฉ้ายตั้ง” แปลว่าศาลเจ้ากินผัก ความดั้งเดิมคือจุดเด่นในการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้ ไม่ว่าจะจะเป็นความเชื่อแบบดั้งเดิมแนวทางการปฏิบัติตนในการถือศีลกินผักแบบดั้งเดิมเหล่านี้ผ่านการจัดกิจกรรมพิเศษแบบดั้งเดิมเสมือนการย้อนเวลากลับไปเมื่อร้อยปีที่แล้วมาสู่ยุคปัจจุบัน ให้เห็นถึงความดั้งเดิมในประเพณีถือศีลกินผักของศาลเจ้ากะทู้ ความดั้งเดิมในประเพณีในที่นี้ แบ่งออกได้เป็น “ความดั้งเดิมในสถานที่” “ความดั้งเดิมในกิจกรรมย่อย” “ความดั้งเดิมในสื่อ”

1) แนวคิดเรื่องความดั้งเดิมในสถานที่ในการจัดกิจกรรมพิเศษของทางศาลเจ้า

แนวคิดเรื่องความดั้งเดิมของสถานที่ในการจัดกิจกรรมพิเศษของทางศาลเจ้าประกอบไปด้วยรูปพระในศาลเจ้าและรูปพระองค์เล่าเอี้ยซึ่งเป็นประธานของศาลเจ้าเป็นแบบดั้งเดิมที่ทางคณะเจ้าได้ให้ไว้ รวมถึงรูปพระของหลักไหลเอี้ยด้วยเช่นกันตั้งแต่เมื่อ 200 ปีที่แล้ว ตัวศาลเจ้าในเรื่องของศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมก็เป็นแบบดั้งเดิมตามแบบ “ฉ้ายตั้ง” คือศาลเจ้าที่มีไว้สำหรับกินผักโดยเฉพาะ ของเช่นไหว้บริเวณหน้าพระก็เป็นแบบดั้งเดิมตามธรรมเนียมปฏิบัติที่สืบกันมาและสิ่งที่ประดับประดาศาลเจ้าซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญเป็นหลักยึดคือ ธงในศาลเจ้าจะเป็นธงชื่อพระในศาลเจ้าทั้งหมด ไม่มีธงโฆษณาประชาสัมพันธ์ของผู้สนับสนุนสินค้าและบริการ

2) แนวคิดเรื่องความดั้งเดิมในกิจกรรมย่อย

แนวคิดเรื่องความดั้งเดิมของในกิจกรรมย่อยในที่นี้คือ “พิธีกรรม” ที่สื่อสารความดั้งเดิมผ่านพิธีกรรมที่ทางศาลเจ้าจัดขึ้น อาทิเช่น พิธีอ้ว้งแก่แห่งพระรอบเมืองที่จุดหมายปลายทางของขบวนแห่จะเดินทางไปถึงนั่นคือ จุดเริ่มต้นของธรรมเนียมปฏิบัติวัฒนธรรมประเพณีพิธีกินผักสามารถชี้ให้เห็นถึงรากเหง้าตั้งแต่ยุคเริ่มแรกของพิธีกินผัก

ในยุคสมัยที่คณะजूได้ถ่ายทอดไว้กว่า 200 ปีสืบมาจนถึงทุกวันนี้ ความดั้งเดิมในกิจกรรมย่อย ทั้งช่วงเวลา ลายละเอียดและเป้าหมายในกิจกรรมย่อย เหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงรากเหง้าตั้งแต่ยุคเริ่มแรกของพิธีกินผักในยุคสมัยที่คณะजूได้ถ่ายทอดไว้กว่า 200 ปีนำไปสู่การระลึกถึงคุณงามความดีของบรรพบุรุษและสืบสานประเพณีให้คงอยู่สืบไป

3) แนวคิดเรื่องความดั้งเดิมในสื่อ

แนวคิดเรื่องความดั้งเดิมในการสื่อสารประชาสัมพันธ์ศาลเจ้าประกอบไปด้วย สื่อประชาสัมพันธ์ของศาลเจ้าในการสื่อสารแนวคิดเรื่องความดั้งเดิม สื่อสารผ่านสื่อ “ข่ายโหล” “เอี้ยวเตี้ยว” และ “ลานชานเอียน” ซึ่งเป็นสื่อประเพณีที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่ต้องทำในการจัดงานประเพณีถือศีลกินผักของทางศาลเจ้า สื่อ “ข่ายโหล” คือ การใช้กลุ่มเยาวชนในท้องถิ่นเดินตีเครื่องให้สัญญาณที่เรียกว่า “ผ่าง” มีลักษณะเหมือนกับ “ฆ้อง” ในเครื่องดนตรีพื้นบ้านของไทย โดยเดินสื่อสารไปตามบ้านเรือนในชุมชนกะตู้เพื่อบอกกล่าวกำหนดการณ์ในพิธียกเสาโกเต็งก่อนกำหนดการณ์ 2-3 วันซึ่งถือเป็นพิธีกรรมที่ส่งสัญญาณว่าพิธีถือศีลกินผักได้เริ่มขึ้นแล้ว ส่วนสื่อ “เอี้ยวเตี้ยว” คือ การติดป้ายผ้าสีเหลืองตามเส้นทางที่ขบวนแห่พระรอบเมืองหรือพิธีกรรมอ้วกั้งจะเริ่มขึ้นก่อนกำหนดการณ์ 3 วันเพื่อเป็นการสื่อสารว่า “องค์กิ้วอ่องตายเต” และขบวนแห่ของศาลเจ้าจะแห่ผ่านเส้นทางนี้ในอีก 3 วันข้างหน้า เพื่อให้ชุมชนในเส้นทางและผู้คนที่ต้องการมาร่วมพิธีจะได้รับรู้และเตรียมตัวออกมาร่วมพิธีและสื่อ “ลานชานเอียน” คือการใช้สิงโตเชิดเดินไปตามบ้านเรือนชุมชนกะตู้ในช่วงประเพณีถือศีลกินผัก 9 วัน เพื่อเป็นการบอกกล่าวว่าตอนนี้ประเพณีกินผักของทางศาลเจ้าได้เริ่มขึ้นแล้วและผู้คนตามเส้นทางในชุมชนก็จะนำทรัพย์สินเงินทองออกมายื่นใส่ปากสิงโตเพื่อแสดงถึงการศรัทธาและสนับสนุน ลักษณะของสื่อ “ลานชานเอียน” นี้ คล้ายกับสิงโตเชิดที่มีชื่อเสียงของจังหวัดนครสวรรค์แต่ต่างกันตรงที่ ตัวสิงโตจะมีตัวเล็กกว่าและใช้คนจำนวนน้อยกว่า

1.2 แนวคิดการจัดกิจกรรมพิเศษในเรื่องเทพเจ้า

แนวคิดเรื่องเทพเจ้าของศาลเจ้ากะตู้ในที่นี้หมายถึง ความเชื่อเทพเจ้าเงินในศาลเจ้าและความเชื่อในปัจจุบันที่ “กิ้วอ่องตายเต” หรือพระราชอิธิราชทั้ง 9 พระองค์ที่เสด็จมาร่วมประเพณีถือศีลกินผักกับทางศาลเจ้าซึ่งอยู่ในฐานะพระพุทธและพระโพธิสัตว์ ทรงไว้ซึ่งอำนาจอันเกิดจากการบำเพ็ญธรรมเป็นเป้าหมายอุดมคติของพิธีกรรมและในฐานะเทพกษัตริย์คือ ภาพอุดมคติของชีวิตปวงชนที่สมบูรณ์ด้วยอำนาจและเป็นผู้มีชีวิตอมตะ ตอบสนองเป้าหมายของผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่ต้องการความสุข

ในโลกปศุชนที่มากกว่านำไปสู่การร่วมแรงร่วมใจกันสืบสานประเพณีให้คงอยู่สืบไป ความเชื่อเรื่องเทพเจ้าในที่นี่ สามารถแบ่งออกได้เป็น “การสะเดาะเคราะห์” “การสร้างความปลอดภัย” “การสร้างขวัญกำลังใจ”

1) แนวคิดเรื่องเทพเจ้าในการสะเดาะเคราะห์

แนวคิดความเชื่อในเทพเจ้าในการสะเดาะเคราะห์ผ่านการจัดกิจกรรมพิเศษของทางศาลเจ้าคือ เทพเจ้า “เอียนเทียนส่องเต้” รับเคราะห์แทนให้กับผู้ที่มาร่วมพิธีกรรมของทางศาลเจ้าซึ่งในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ของศาลเจ้า เทพเจ้าจะดลบันดาลในการสะเดาะเคราะห์กรรมทำให้ผู้ที่มาร่วมพิธีกรรม เข้ามาร่วมสักการบูชาหมดเคราะห์หมดโศกพบกับความสุขความเจริญ

2) แนวคิดเรื่องเทพเจ้าในการสร้างความแคล้วคลาดปลอดภัย

แนวคิดเรื่องความเชื่อในเทพเจ้าในการสร้างความแคล้วคลาดปลอดภัยคือ เทพเจ้า “หลี่โหลเฉีย” และเทพเจ้า “สามฮู้อองเอี้ย” เข้าร่วมพิธีถือศีลกินผักกับทางศาลเจ้าและการเข้าร่วมพิธีกรรมที่ทางศาลเจ้าจัดขึ้นดังนั้นผู้ที่เข้าร่วมจะได้รับความแคล้วคลาดปลอดภัยจากสิ่งไม่ดีทั้งหมดทั้งปวงโดยมีเทพเจ้าช่วยปกป้องคุ้มครองรักษา รวมถึงการดลบันดาลสุขภาพร่างกายแข็งแรงและมีอายุยืนยาว

3) แนวคิดเรื่องเทพเจ้าในการสร้างขวัญกำลังใจ

แนวคิดเรื่องความเชื่อในเทพเจ้าในการสร้างขวัญกำลังใจคือ เทพเจ้า “กวนเส่งเต้กุ้น” เข้าร่วมประเพณีถือศีลกินผักกับทางศาลเจ้าและการเข้าร่วมพิธีกรรมที่ทางศาลเจ้าจัดขึ้นดังนั้นผู้ที่เข้าร่วมจะได้รับขวัญกำลังใจจากการเข้าร่วมกิจกรรมได้รับการบายศรีสู่ขวัญจากการเข้าร่วมพิธีกรรมรวมถึงการดลบันดาลให้กับผู้ที่บนบานศาลกล่าวให้สมดังที่หวังไว้

1.3 แนวคิดเรื่องบุญกุศล

แนวคิดเรื่องบุญกุศลของศาลเจ้าในที่นี่หมายถึง “บุญกุศลของผู้เข้าร่วม” ในการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้าในสิ่งที่จะได้รับตอบแทนจากการสร้างบุญกุศลเป็นการแสดงออกทางแรงทานคือการบริจาคแรงเงิน บริจาคร่างกาย การแสดงออกทางศีลคือ การถือศีลกินผัก รักษาศีลและแรงภาวนาคือ การภาวนาจิตต่อเทพเจ้าในศาลเจ้านำไปสู่การร่วมแรงร่วมใจสามัคคีในการสืบสานประเพณีถือศีลกินผักของทางศาลเจ้า แนวคิดเรื่องบุญกุศลในที่นี่ สามารถแบ่งออกได้เป็น “บุญกุศลในด้านแรงใจ” “บุญกุศลในด้านร่างกาย” “บุญกุศลในด้านแรงเงิน”

1) แนวคิดเรื่องบุญกุศลในด้านแรงใจ

แนวคิดเรื่องบุญกุศลในด้านของแรงใจในการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้าคือ การร่วมแรงร่วมใจกันมาถือศีลกินผักกับทางศาลเจ้า กล่าวคือการมาลงชื่อร่วมถือศีลกินผักและการมาร่วมพิธีกรรมที่ทางศาลเจ้าจัดขึ้นในช่วงเวลา 9 วัน เสมือนเป็นการสร้างคุณค่าให้กับกิจกรรมพิเศษที่ทางศาลเจ้าจัดขึ้น เห็นได้จากใน ส่วนการประเมินผลความสำเร็จของกิจกรรมที่ประเมินผลทั้งแบบเป็นทางการคือ ประเมินจากจำนวนรายชื่อผู้ที่ร่วมลงชื่อกินผักกับทางศาลเจ้าและการประเมินผลแบบไม่เป็นทางการคือ ประเมินจากภาพรวมของผู้ที่มาร่วมด้วยสายตาและประสบการณ์

2) แนวคิดเรื่องบุญกุศลในด้านร่างกาย

แนวคิดเรื่องบุญกุศลในด้านของร่างกายในการจัดกิจกรรมพิเศษของทางศาลเจ้าคือ การมาร่วมกันช่วยกิจการงานของศาลเจ้าทั้งจากประชาชนในพื้นที่และบุคคลากรจากภายนอกถือเป็นการสนับสนุนศาลเจ้าในด้านของร่างกาย การใช้กำลังคน การให้กำลังกายเป็นการตอบแทน อาทิเช่น การร่วมแรงมา “ล้างศาลเจ้า” ซึ่งจะกระทำก่อนงานประเพณีจะเริ่มขึ้น 3 วัน เป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนานส่วนนี้ถือเป็นปัจจัยสำคัญให้กิจกรรมพิเศษสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เห็นได้จากใน ส่วนของการประเมินผลความสำเร็จของกิจกรรมที่ประเมินผลในแบบไม่เป็นทางการคือ ในด้านความร่วมมือร่วมใจกันและในด้านความราบรื่นของงาน

3) แนวคิดเรื่องบุญกุศลในด้านแรงเงิน

แนวคิดเรื่องบุญกุศลในด้านแรงเงินในการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้าคือ การบริจาคเงินช่วยเหลือศาลเจ้าทั้งจากประชาชนในพื้นที่และบุคคลากรจากภายนอกถือเป็นการสนับสนุนศาลเจ้าด้วยตัวเงิน เป็นการสร้างบุญกุศลในด้านของแรงเงิน คนที่มีเงินก็ช่วยเหลือสนับสนุนศาลเจ้าด้วยการมอบเงินบริจาคให้แก่ศาลเจ้าถือเป็นการออกแรงเงินเป็นการสร้างบุญกุศลอีกทางหนึ่ง เห็นได้จากการประเมินผลความสำเร็จของกิจกรรมที่ประเมินผลในแบบเป็นทางการคือ ในด้านของยอดเงินบริจาคจะมีการแสดงตัวเลขบ่งบอกชัดเจน

2. วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมพิเศษ

เมื่อกำหนดแนวคิดเสร็จสิ้นแล้วจากนั้นจึงกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมพิเศษซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญที่ต้องทำให้กิจกรรมพิเศษที่จะจัดขึ้นมุ่งไปสู่ปลายทางเดียวกันและยังเป็นป้ายบอกทางที่จะช่วยชี้แนะหรือบังคับให้การดำเนินการจัดกิจกรรมมีความสอดคล้อง เหมาะสมและต่อเนื่องกันกับแนวคิดที่วางไว้โดยวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้าจะหุ้มมาจากแนวคิดการจัดกิจกรรม

พิเศษแล้วนำมาแนวคิดเหล่านี้มากำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดงาน โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

2.1 วัตถุประสงค์เพื่อการสืบสานประเพณีถือศีลกินผักของศาลเจ้ากะหู้

วัตถุประสงค์เพื่อการ “สืบสาน” ประเพณีถือศีลกินผักของศาลเจ้ากะหู้สำคัญในด้านวัฒนธรรม ประเพณีความเชื่อที่สืบทอดกันมา ในด้านการสืบทอดด้านวัฒนธรรมคือการแสดงออกถึงแบบแผนคือ ธรรมเนียมข้อควรปฏิบัติและกฎเกณฑ์คือ ข้อห้ามที่ไม่ควรปฏิบัติเพื่อการดำรงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมประเพณีชีวิตที่ถูกต้องและดำรงด้วยการยอมรับในลักษณะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันโดยการสืบทอดต่อกันในลักษณะรุ่นสู่รุ่นคือการรับช่วงต่อโดยใช้บุคคลในสืบทอดประเพณีนี้ การถ่ายทอดธรรมเนียมปฏิบัติจากผู้อาวุโสสู่เยาวชนคนรุ่นหลังและผู้ที่มีความเชื่อความศรัทธาโดยยึดถือขนบธรรมเนียมประเพณีแบบดั้งเดิมเป็นแก่นแท้ มีเทพเจ้าเป็นหลักยึดเหนี่ยวจิตใจและมีบุญกุศลเป็นเครื่องจรรโลงจิตใจ

2.2 วัตถุประสงค์เพื่อการสร้างความสามัคคี

วัตถุประสงค์เพื่อการสร้างความสามัคคีในประเพณีถือศีลกินผักคือ การสร้างความคุณค่าต่อชุมชนที่มีความสามัคคีเป็นแรงขับเคลื่อนโดยมีแนวคิดการเป็นแบบอย่างในเรื่องความดั้งเดิม แนวคิดความเชื่อในเรื่องเทพเจ้า แนวคิดเรื่องบุญกุศล มาสู่การสร้างสามัคคีร่วมแรงร่วมใจกันจัดงานประเพณีถือศีลกินผักให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี วัตถุประสงค์เพื่อการสร้างความสามัคคีในการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะหู้คือ ศาลเจ้ากะหู้ต้องการให้เกิดความสัมพันธ์และความสมัครสมานสามัคคีให้เกิดขึ้นในชุมชนโดยมองว่าความสามัคคีคือพลังขับเคลื่อนทั้งในทางตรงและทางอ้อม โดยในทางตรงความสามัคคีคือรากฐานสำคัญที่ช่วยให้การจัดกิจกรรมของศาลเจ้าประสบความสำเร็จลุล่วง ในทางอ้อมก็ทำให้ผู้คนในสังคม ชุมชนกะหู้เกิดความสามัคคีซึ่งก็ถือเป็นส่วนหนึ่งโดยมีการให้ความสำคัญกับความดั้งเดิมในประเพณี ความเชื่อร่วมในเทพเจ้าและความเชื่อในการสร้างบุญกุศล บางคนในตลอดระยะเวลา 1 ปี ไม่ได้ประสบพบเจอแต่ก็ได้มาพบเจอในช่วงเวลานี้เสมือนเป็น การรวมญาติของคนในชุมชนกะหู้ที่ เข้ามาร่วมกิจกรรมของศาลเจ้ากะหู้ทำให้เกิดความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจกันมาช่วยงานของศาลเจ้าเป็นการช่วยเหลืองานเพื่อให้การจัดงานออกมาประสบความสำเร็จลุล่วง” ดังที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่า “ความสามัคคี” คือรากฐานไปสู่ความสำเร็จของการจัดกิจกรรมพิเศษ

3. เป้าหมายในการจัดกิจกรรมพิเศษ

การกำหนดเป้าหมายเป็นสิ่งที่บ่งบอกผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนมากขึ้น และหวังผลได้เฉพาะเจาะจงกว่าวัตถุประสงค์ ในการยึดเอาวัตถุประสงค์เป็นหลัก ในการกำหนดเป้าหมายให้มีความสอดคล้องกัน ชัดเจนวัดผลได้และสามารถปฏิบัติได้จริง โดยการกำหนดเป้าหมายในการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้ มาจากวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมพิเศษแล้วนำวัตถุประสงค์เหล่านี้มากำหนดเป้าหมายในการจัดงาน โดยมีการกำหนดเป้าหมายดังนี้

3.1 เป้าหมายในบทบาทการเป็นศูนย์รวมจิตใจ

เป้าหมายในการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้เพื่อบทบาทในการ “ศูนย์รวมจิตใจ” ในที่นี้คือ การเป็นศูนย์กลางของความเชื่อ วัฒนธรรมประเพณีในแนวคิด ความเชื่อในเทพเจ้าของศาลเจ้า แนวคิดเรื่องประเพณีถือศีลกินผักแบบดั้งเดิม แนวคิด การสร้างบุญกุศลให้กับผู้ที่มาร่วมงาน นำไปสู่การนำผู้คนในชุมชนและหมายรวมถึง สังคมวงกว้างให้เกิดการร่วมแรงร่วมใจสามัคคีกันมาร่วมงานประเพณีถือศีลกินผักของ ทางศาลเจ้า เพื่อสืบสานประเพณีถือศีลกินผักของทางศาลเจ้าให้คงอยู่สืบต่อไป

3.2 เป้าหมายเพื่อบทบาทในการจัดงานประเพณีถือศีลกินผักจังหวัดภูเก็ต

เป้าหมายในการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้ใน “บทบาทการจัดงาน ประเพณีถือศีลกินผักของจังหวัดภูเก็ต” ในที่นี้คือ องค์กรสถาบันต้องการมีบทบาทใน ประเพณีถือศีลกินผักของจังหวัดภูเก็ต ด้วยความที่เป็น “พี่ใหญ่” คือศาลเจ้าแห่งแรกที่ ประกอบพิธีกินผักตลอดจนมาถึงประเพณีถือศีลกินผัก ตลอดจนการเป็นปฐมบทของ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำเสนอแนวคิดความเชื่อต่อเทพเจ้าผ่านแนวคิดเรื่องบุญกุศลไปสู่ การมีบทบาทสำคัญในประเพณีถือศีลกินผักของจังหวัดภูเก็ต

การเป็นศาลเจ้าแรกที่ประกอบพิธีถือศีลกินผักขึ้นและยังคงรักษาประเพณี ความดั้งเดิมของพิธีกรรมและธรรมเนียมปฏิบัติต่าง ๆ ที่ยึดถือกันมาทั้งขนบประเพณี ความเชื่อ แรงศรัทธาในเทพเจ้านั้นสิ่งที่ศาลเจ้าต้องการจะเป็นคือ การสร้าง “แกนแท้ (Folk law)” ในประเพณีถือศีลกินผักโดยผ่านการจัดกิจกรรมพิเศษในเทศกาล ถือศีลกินผัก เมื่อนึกถึงประเพณีถือศีลกินผักของทางจังหวัดต้องนึกถึงศาลเจ้ากะทู้และ เมื่อนึกถึงเทศกาลถือศีลกินผักจังหวัดภูเก็ตต้องเดินทางมาร่วมงานประเพณีที่ทางศาลเจ้า จัดขึ้น ด้วยเพราะเป็นหลักยึดในทุกสิ่งอย่างให้กับประเพณีถือศีลกินผัก

4. กำหนดรายละเอียดวิธีการดำเนินการจัดกิจกรรมพิเศษ

รายละเอียดวิธีการดำเนินงานในการจัดกิจกรรมพิเศษที่จะต้องระบุอยู่ในแผนงานนั้นมีความสำคัญ เพราะวิธีการดำเนินงานที่ถูกกำหนดขึ้นจะเป็นตัวนำหรือพาหนะของเรื่องราวสาระข่าวสารที่องค์กรต้องการจะสื่อสารให้สาธารณชนหรือกลุ่มเป้าหมายเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม รับรู้ เข้าใจ การกำหนดรายละเอียดวิธีการดำเนินงานจึงต้องคำนึงถึงปัจจัยที่มีส่วนในการตัดสินใจ คือการเลือกสื่อและกิจกรรมย่อยที่ใช้ประกอบในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมทั้งจากลักษณะและประเภทและเนื้อหาเรื่องราว สาระและกำหนดเวลาที่เหมาะสมกับกิจกรรมดังต่อไปนี้

4.1 กำหนดรายละเอียดในสื่อ (Media)

การกำหนดรายละเอียดวิธีการดำเนินงานจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้ในเรื่อง “สื่อ” ที่ใช้ประกอบในการจัดกิจกรรมมีทั้งสิ้น 3 ประเภทคือ สื่อประเพณี (Folk Media) สื่อเก่า (Old Media) และสื่อใหม่ (New Media)

ตารางที่ 1 ตารางกรอบแนวคิดในการกำหนดสื่อ

สื่อ (Media)	แนวคิด	รูปแบบ	รายละเอียดของสื่อ
สื่อประเพณี (Folk Media)	- ดั้งเดิม - ธรรมเนียมปฏิบัติ (Folk Law)	- วงแคบเพื่อเข้าถึงฐานท้องถิ่นนิยม - ไม่มีความยืดหยุ่นในข้อมูลข่าวสาร	- ชายโหล - ลานชานเอียน - เอี้ยวเตี้ยว
สื่อเก่า (Old Media)	- อุตสาหกรรมสื่อ - ทุกกลุ่มสังคม (Mass Communication)	- วงกว้างเพื่อเข้าถึงทุกกลุ่มคนในสังคม - มีความยืดหยุ่นในข้อมูลข่าวสาร	- สื่อบุคคล (Influence) - แผ่นป้าย (banner) - แผ่นพับ (Brochures) - วิทยุกระจายเสียง
สื่อใหม่ (New Media)	- ยุคสังคมสารสนเทศ (Information Seek) - เฉพาะกลุ่ม (Niche)	- เครือข่าย (Network) - ข้อมูลข่าวสารสั้นโหล (Real time)	- เฟสบุ๊ค (Facebook) - โฮมเพจ (Homepage)

จากตารางสามารถอธิบายการกำหนดรายละเอียดของสื่อในการจัดกิจกรรมพิเศษของทางศาลเจ้ากะทู้ได้ดังต่อไปนี้

1) สื่อประเพณี (Folk Media)

กิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้ในส่วนของสื่อประเพณี (Folk Media) เพื่อให้กิจกรรมพิเศษประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมาย สื่อประเพณีของทางศาลเจ้านั้นเพื่อการสื่อสารในกลุ่มท้องถิ่นนิยมมีกฎเกณฑ์ที่ชัดเจนแน่นอนในรูปแบบการนำเสนอโดยยึดหลักธรรมเนียมปฏิบัติประเพณีแบบดั้งเดิมในภูมิปัญญาของบรรพบุรุษที่

สืบต่อกันมา โดยการกำหนดรายละเอียดวิธีการดำเนินงานจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้ในเรื่อง “สื่อประเพณี” ที่ใช้ประกอบในการจัดกิจกรรมของศาลเจ้ากะทู้ ประกอบด้วยสื่อแรกเรียกตามภาษาท้องถิ่นคือ “ชายโหล” สื่อที่สองเรียกตามภาษาท้องถิ่นว่า “ลานชานเอียน” เรียกตามภาษาท้องถิ่นว่า “เอี้ยวเตี้ยว” และนอกจากเพื่อการสื่อสารในฐานะท้องถิ่นนิยมยังหมายถึงรวมถึงการดำรงรักษาไว้ซึ่งธรรมเนียมปฏิบัติ (Folk Law) สะท้อนไปถึงการสืบสานประเพณีถือศีลกินผักของทางศาลเจ้าซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม

2) สื่อเก่า (Old Media)

การจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้ในส่วนของสื่อเก่า (Old Media) เพื่อให้กิจกรรมพิเศษประสบผลสำเร็จเพื่อการเข้าถึงกลุ่มมวลชนหรือวงกว้างเพื่อเข้าถึงทุกกลุ่มคนในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยอุตสาหกรรมสื่อและเทคโนโลยีการพิมพ์ไปสู่ความหลากหลายในรูปแบบ รายละเอียดของข้อมูลในการนำเสนอรวมถึงความถี่ทำให้เกิดความยืดหยุ่นในการให้ข้อมูลข่าวสาร โดยการกำหนดรายละเอียดวิธีการดำเนินการจัดกิจกรรมพิเศษในเรื่องของสื่อเก่า (Old Media) นั้นทางศาลเจ้าได้ใช้สื่อบุคคล (Personal Media) ที่มีลักษณะเป็นผู้นำทางความคิด (Key Influence) ของคนในพื้นที่ที่มีการนำเสนอข้อมูลตามสภาวะการณ์ในแต่ละวันของกิจกรรม สิ่งพิมพ์ที่ให้ข้อมูลประวัติความเป็นมาและความน่าสนใจของประเพณีและแผ่นป้ายบอกกำหนดการณ์ในกิจกรรมด้วยความถี่ที่สูงและสื่อวิทยุกระจายเสียงผ่านรถขยายเสียงที่บอกข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในเทศกาลถือกินผักของทางศาลเจ้าตลอดระยะเวลา 9 วันที่ยังจัดกิจกรรมตามช่วงเวลาที่เหมาะสม

3) สื่อใหม่ (New Media)

กิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้ในส่วนของสื่อใหม่ (New Media) เป็นการปรับตัวเข้าสู่ยุคสังคมข่าวสาร (Information Seeking) สื่ออินเทอร์เน็ตไปสู่การสร้างเครือข่ายในสังคมออนไลน์เป็นสิ่งจำเป็นในการสื่อสารสมัยใหม่เพื่อการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่มีลักษณะเชิงรุกต่อข้อมูลข่าวสาร (Active Receiver) ในการสร้างการรับรู้ เข้าใจนำไปสู่พฤติกรรมและหมายถึงรวมถึงการประกอบสร้าง “ความเชื่อ” โดยภาพเคลื่อนไหว เสียงหรือเหตุการณ์ที่มีลักษณะเป็นการถ่ายทอดสดหรือเทปบันทึกและการนำเสนอข้อมูลสามารถปรับเปลี่ยนสั้นไหล (Real time) โดยการกำหนดรายละเอียดวิธีการดำเนินงานจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้ในเรื่อง “สื่อใหม่” ที่ใช้ประกอบในการจัดกิจกรรมของศาลเจ้ากะทู้คือ สื่อออนไลน์เฟสบุ๊ค (Facebook) และเว็บไซต์ (Homepage)

4.2 กำหนดรายละเอียดในกิจกรรมย่อย

การกำหนดรายละเอียดในกิจกรรมย่อยสามารถจำแนกได้ตามแนวคิดในการจัดกิจกรรมพิเศษทั้งแนวคิดเรื่องความดั้งเดิมและแนวคิดเทพเจ้าดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ตารางกำหนดรายละเอียดกิจกรรมย่อยในแนวคิดความดั้งเดิม

กิจกรรมย่อย	จุดนำเสนอความดั้งเดิม (Point)
พิธีกรรมอ้วกึ่ง (แห่พระรอบเมือง)	“จุดหมายปลายทาง” คือ จุดหมายปลายทางในพิธีแห่พระหรือแห่พระของทางศาลเจ้ากะทู้เดินทางไปเป็นจุดที่ “เที่ยวเอียน” กระถางรูปและดวงไฟรวมไปถึงตำรา องค์พระมาจากเมืองจีนซึ่งถือเป็นจุดกำเนิดพิธีถือศีลกินผักของทางศาลเจ้า ซึ่งจุดหมายปลายทางในพิธีแห่พระนี้จะแตกต่างกับศาลเจ้าอื่น
พิธีกรรมโก้ยห้อย (ลุยไฟ)	“กำหนดการณ์ในพิธี” คือ สัญลักษณ์ในการสื่อสารแนวคิดความดั้งเดิม กำหนดการณ์ในการประกอบพิธีกรรมของทางศาลเจ้าในพิธีกรรมลุยไฟนั้นจะดำเนินการในช่วงเวลา กลางวันคือบ่ายสามโมงหรือ 15.00 น. โดยจะมีการเริ่มก่อกองไฟตั้งแต่เวลา เก้าโมงเช้าหรือ 9.00 น. ซึ่งเป็นความเชื่อเดิมของทางศาลเจ้าสืบทอดมาจนถึงปัจจุบันโดยศาลเจ้ากะทู้ยังคงยึดประเพณีนี้ไว้ไม่เปลี่ยนแปลง โดยทางศาลเจ้าอื่นมีการประกอบพิธีกรรมในช่วงเวลาค่อนกลางคืน มีเพียงศาลเจ้ากะทู้แห่งเดียวเท่านั้นที่ประกอบพิธีตามแบบดั้งเดิมในเวลากลางวัน
พิธีกรรมยกเสาโกเต้ง	“วิธีการยกเสาโกเต้ง” คือ สัญลักษณ์ในการสื่อสารแนวคิดความดั้งเดิมโดยการยกเสาโกเต้ง ซึ่งจะใช้บุคลากรในศาลเจ้าและผู้ที่มีส่วนร่วมกับทางศาลเจ้า ทั้งฝ่ายชายและฝ่ายหญิงในการยกเสาโกเต้ง โดยยังคงยึดถือแนวคิดความดั้งเดิมตามบรรพบุรุษที่ใช้เพียงคนของศาลเจ้าและผู้ที่มีส่วนร่วมพิธีกินผักในการยกเสาไม้ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการยกเสา
การเปิดศาลเจ้า (Open house)	<p>- “ของเซ่นไหว้” คือ สัญลักษณ์ในการสื่อสารแนวคิดความดั้งเดิมผ่านความหมายของเซ่นไหว้ที่บูชาเทพเจ้าบริเวณหน้าพระได้แก่ “ห่อโก้” คือ ผลไม้ 3 อย่างหมายความถึง สับปะรด หมายถึง อ่องหลายคือ มีปัญหาสาเนาเพิ่มขึ้นสะท้อนผ่านลักษณะของ “ตาสับปะรด” ที่มีลักษณะชี้ขึ้นไปด้านบนทั้งหมด ส่วนส้ม หมายถึง ก้ามเสี้ยคือ ขอบคุน สะท้อนผ่านลักษณะ “ทรงกลม” ของผลส้มที่มีทรงกลมเหมือนท่าทางการขอบคุณแบบจีนที่ใช้มือทั้งสองยกขึ้นลักษณะเป็นทรงกลมและกล้วยข้าว หมายถึง “กิมเจี้ยว” คือ การมีลูกหลานไว้สืบสกุลเยอะมีลูกหลานที่ดีมีตระกูลที่ใหญ่ สะท้อนผ่านลักษณะ “จำนวนของผลกล้วยและความสวยงามของผลกล้วย” คือกล้วยนั้นมียอดอกในหนึ่งหวีและกล้วยข้าวมีผลที่เรียวยาวงามกว่ากล้วยชนิดอื่นต่อมาคือ “บิตเจี้ยน” คือ ขนม 3 อย่างหมายความถึง ขนมถั่วพู หมายถึง ความเจริญรุ่งเรืองที่เพิ่มขึ้น สะท้อนผ่านลักษณะ “ความฟู” ของขนมเปรียบเสมือนความเจริญที่พองขึ้น เพิ่มมากขึ้น ส่วนขนมรวมถั่วหลากชนิดหรือ “เตเหลี้ยว” หมายถึง อุดมสมบูรณ์ สะท้อนผ่านลักษณะ “ไส้ขนม” ที่รวมเอาอิฐที่ต่าง ๆ ไว้ด้วยกันเปรียบเหมือนความอุดมสมบูรณ์และขนมเต้าหมายถึงความ มีอายุยืน สะท้อนผ่านลักษณะ “อายุ” ของเต้าที่มีอายุยืนมาก ส่วนผัก 6 ชนิดเป็นความเชื่อของฝั่งมงคลตามความเชื่อแบบจีนใช้ในการเซ่นไหว้เทพเจ้ามาแต่อดีต</p> <p>- “การแต่งธง” การตกแต่งธงในศาลเจ้านั้น ศาลเจ้ากะทู้ยังคงยึดหลักปฏิบัติตามแนวคิดความดั้งเดิมคือจะมีเพียงธงของเทพเจ้าในศาลเจ้า คือธงที่ประดับประดาจะเขียนเป็น “ชื่อเทพเจ้าของศาลเจ้ากะทู้” เท่านั้นไม่มีธงของผู้สืบคำ ฐุภิกษภาคเอกชนต่าง ที่ต้องการมาสนับสนุนศาลเจ้าแลกกับการมีธงชื่อตราสินค้าของตนติดอยู่ที่ศาลเจ้าแต่ทางศาลเจ้าได้ปฏิเสธมาตลอด</p>

ตารางที่ 3 ตารางกำหนดรายละเอียดกิจกรรมย่อยในแนวคิดเรื่องเทพเจ้าในการสะเดาะเคราะห์

กิจกรรมย่อย	จุดนำเสนอความเชื่อเทพเจ้า (Point) สะเดาะเคราะห์
พิธีกรรมอ้วกึ่ง (แห่พระรอบเมือง)	“อาวูธ” คือ สัญลักษณ์การใช้อาวูทิมแห่งร่างกายของเทพเจ้าที่ประทับทรงถือเป็นการรับเคราะห์แทนผู้ที่เข้าร่วมพิธีกินผักของทางศาลเจ้า เสมือนการรับคมอาวูธแทนผู้เข้าร่วม การบาดเจ็บแทนและอาวูทิมแห่งร่างกายของเทพเจ้าประทับทรงนี้ สร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้ที่มาร่วมพิธีกรรมของทางศาลเจ้าว่าได้สะเดาะเคราะห์ไปแล้วในเชิงมนคติ
พิธีกรรมไถ่หยั (ลุยไฟ)	“กองไฟ” คือ สัญลักษณ์การสะเดาะเคราะห์กรรมของเทพเจ้าและม้าทรง รวมถึงผู้ที่เข้าร่วมพิธีกินผักกับทางศาลเจ้าโดยการใช้กองไฟเป็นการเผาสิ่งไม่ดี เผาเคราะห์กรรมต่าง ๆ ให้หมดไปด้วย “ไฟ” ตามความเชื่อแบบจีนโดยการที่เทพเจ้าจะเดินผ่านกองไฟเสมือนให้ไฟชำระล้างโดยไฟที่นำมาทำกองไฟก็เป็นไฟจากห้ององค์ “กิวอ้งต่ายเต้”
พิธีไถ่หยั (พิธีสะเดาะเคราะห์)	<ul style="list-style-type: none"> - “รูปต่างตัว” มีลักษณะเป็นภาพวาดของเพศชายและเพศหญิง ในการเข้าร่วมพิธีกรรมสะเดาะเคราะห์ ซึ่งจะมีการเขียนชื่อของผู้ที่เข้าร่วมพิธีกรรมไว้ที่รูปต่างตัว รูปต่างตัวนี้ก็เสมือนการแสดงเชิงสัญลักษณ์ ให้ความหมายว่า “ทิ้งเคราะห์กรรมของตัวเองไปแล้วอย่างเฉพาะเจาะจง” คือการเขียนชื่อลงไป ในรูปต่างตัวเป็นการแสดงความเป็นเจ้าของบุญกุศล ความบริสุทธิ์ ความ เป็นสิริมงคลที่ได้แบบส่วนตัวเป็นการแสดงถึงปัจเจกบุคคลในสิ่งที่ได้รับจากการพิธีกรรมนี้ - “สะพาน” คือ สัญลักษณ์ของการสะเดาะเคราะห์โดยการทิ้งสิ่งเก่าที่ไม่ดีออกไป การก้าวข้ามผ่านสะพานก็เท่ากับว่าได้ผ่านอดีตมาสู่ปัจจุบันแล้วคือการทิ้งสิ่งไม่ดีไว้ในอดีตแล้วเริ่มต้นใหม่กับสิ่งดี ๆ บริสุทธิ์ ล้างเคราะห์กรรมให้หมดไปในการเดินผ่านข้ามสะพานที่เทพเจ้าประทับทรงคอยปิดเป่า

ตารางที่ 4 ตารางกำหนดรายละเอียดกิจกรรมย่อยในแนวคิดความเชื่อเทพเจ้าในการสร้างขวัญกำลังใจ

กิจกรรมย่อย	จุดนำเสนอความเชื่อเทพเจ้า (Point) การสร้างขวัญกำลังใจ
พิธียกเสาโกเต้ง	“เสาโกเต้ง” คือ สัญลักษณ์เสาโกเต้ง เปรียบเสมือนสัญลักษณ์ว่าสถานที่นี้เป็นสถานที่ถือศีลกินผักขององค์กั๋วอ๋องตายเตเป็นสัญลักษณ์ว่า กั๋วอ๋องตายเตได้ประทับอยู่ที่สถานที่แห่งนี้ เมื่อยกเสาโกเต้งแล้วก็แสดงว่าสถานที่จะมีเทพเจ้ามาประทับจะมาร่วมพิธีกรรมกับทางศาลเจ้าเป็นสัญลักษณ์ของการสร้างขวัญกำลังใจว่าผู้มีเทพเจ้ามาร่วมถือศีลกินผักกับ ผู้เข้าร่วมพิธีกรรมและเป็นสถานที่ถือศีลกินผักของเทพเจ้า
พิธีเชิญหยกอ่องส่องเตและกั๋วอ๋องตายเต	<p>- “ใบรายชื่อ” คือ สัญลักษณ์ใบรายชื่อผู้ช่วยงานทางศาลเจ้าฝ่ายต่าง ๆ ในศาลเจ้าที่ฝ่ายพิธีกรรมอ่านต่อหน้าองค์หยกอ่องส่องเตและกั๋วอ๋องตายเตเพื่อเป็นการบอกกล่าวในคุณงามความดีของบุคคลเหล่านี้ ใบรายชื่อนี้มีลักษณะสี่เหลี่ยม อักษรสีแดง แผ่นใหญ่ การอ่านรายชื่อนี้แสดงว่าหยกอ่องส่องเตและกั๋วอ๋องตายเตมาประทับแล้ว</p> <p>- “ตะเกียงน้ำมัน 9 ดวง” คือ สัญลักษณ์ ตะเกียงน้ำมันจะมีลักษณะเป็นพวงโดยในพวงทั้งหมดจะมีดวงไฟ 9 ดวง ซึ่งจะถูกแขวนอยู่บนเสาโกเต้งหลังจากที่มีการเชิญกั๋วอ๋องตายเตลงมาพร้อมพิธีถือศีลกินผักกับทางศาลเจ้าเป็นที่เรียบร้อยแล้วถึงพระราชาราชทั้ง 9 องค์ที่หมายถึงองค์กั๋วอ๋องตายเตและตะเกียงของดวงไฟนั้นห้ามดับโดยเด็ดขาดโดยจะมีการเติมน้ำมันตะเกียงโดยฝ่ายเจ้าแก้วลู่อู๋</p>
พิธีกรรมโก้ยชิดแซ่ (พิธีบูชาดาวพระเคราะห์)	“ฝ้ายันต์” คือสัญลักษณ์ ฝ้ายันต์ในพิธีบูชาดาวพระเคราะห์ทั้ง 7 ดวง จะใช้แจกหลังจากที่ทำพิธีกรรมบูชาดาวพระเคราะห์เสร็จสิ้นแล้วให้แก่ผู้มาร่วมพิธีกรรมกับทางศาลเจ้าโดยผู้ที่มาร่วมพิธีมีความต้องการจะได้ ฝ้ายันต์ในพิธีนี้กลับไป โดยฝ้ายันต์นี้มีคุณประโยชน์ทางด้านบายศรีสู่ขวัญให้ขวัญกำลังใจแก่ผู้พกพา จากการทำพิธีบูชาดาวเคราะห์ทั้งเจ็ดของทางศาลเจ้า ฝ้ายันต์มีลักษณะสี่เหลี่ยมอักษรสีแดงขนาดพอดีพกพา จะแจกจากเทพเจ้าประทับทรงบนปรัมพิธีให้แก่ผู้มาร่วมพิธีกรรม
พิธีส่งแกงและฉากส่อ (พิธีสวดมนต์และอ่านรายชื่อของผู้เข้าร่วม)	“ใบรายชื่อผู้เข้าร่วมกินผัก” คือ สัญลักษณ์ ใบรายชื่อผู้เข้าร่วมกินผักจะอ่านในพิธีส่งแกงและฉากส่อ ในใบรายชื่อจะมีรายชื่อของผู้เข้าร่วมกินผักที่คนที่มาร่วมกินผักโดยจะทยอยอ่านไปในแต่ละวัน ใบรายชื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้เข้าร่วมพิธีเนื่องจากการบอกองค์กั๋วอ๋องตายเตว่าเราได้ทำความดี ได้ทำสิ่งดีร่วมกับทางศาลเจ้า ใบรายชื่อจึงเป็นสัญลักษณ์ของการสร้างขวัญกำลังใจให้ผู้มาร่วมพิธีถือศีลกินผักกับทางศาลเจ้า

ตารางที่ 4 (ต่อ) ตารางกำหนดรายละเอียดกิจกรรมย่อยในแนวคิดความเชื่อเทพเจ้าในการสร้างขวัญกำลังใจ

กิจกรรมย่อย	จุดนำเสนอความเชื่อเทพเจ้า (Point) การสร้างขวัญกำลังใจ
พิธีบายหล่าไขว้ (พิธีไหว้อาหารบรรพบุรุษ)	“ถ้าย” คือ สัญลักษณ์ถ้ายใส่ข้าวที่ใช้ในการประกอบพิธีกรรมเสมือนเป็นตัวแทนของถ้ายใส่ข้าวของผู้ที่สร้างคุณงามความดีให้แก่ศาลเจ้า ผู้ช่วยงาน คณะกรรมการ และภาคส่วนต่าง ๆ ของศาลเจ้า หนึ่งคนคือหนึ่งถ้ายข้าวที่จะมาร่วมทานอาหารในพิธีกรรมนี้ร่วมกันทั้งหมดและร่วมกันกับเทพเจ้าเสมือนการเลี้ยงอาหารให้แก่ผู้ที่ทำคุณงามความดีให้แก่ศาลเจ้าแล้วโดยใช้ถ้ายนี้เป็นสัญลักษณ์
พิธีส่งหยกอ่องสองเต่และกิ้วอ่องต่ายเต่	“กองพิธีกรรม” คือ สัญลักษณ์ในความหมายของผู้วิจัยคือ กองกระดาษ รายชื่อ กองใบรายชื่อของผู้เข้าร่วม สิ่งของต่าง ๆ ที่ใช้พิธีกรรม กระดาษทองที่พับตามหน้าพระต่าง ๆ ที่อย่างนี้จะถูกเผาไปพิธีกรรมส่งหยกอ่องสองเต่ กองพิธีกรรมนี้จะมีการใส่ประทัดไว้ในกองพิธีกรรมด้วย เมื่อถึงเวลาส่งหยกอ่องก็เผากองพิธีกรรมนี้เสมือนเป็นการจบด้วยไฟตามความเชื่อจีน รายชื่อต่าง ๆ ของผู้ช่วยเหลืองานก็จะถูกเผาขึ้นไปพร้อมกับหยกอ่องและเพื่อบอกหยกอ่องให้รับรู้
การเปิดศาลเจ้า (Open house)	“องค์เทพเจ้าในศาลเจ้า” คือ สัญลักษณ์ องค์เทพเจ้าทั้งหมดในศาลเจ้า ในส่วนหน้าพระต่าง ๆ ทั้ง 6 หน้าพระ อาทิเช่น พระเตียนฮู้ทรงวนไสยเอียนเทียนสองเต่ สามฮู้ฮ้อเอี้ย กวนเส็งเต๊กกั้น เจ้าแม่กวนอิม คือ สิ่ง que แสดงถึงความศักดิ์สิทธิ์ในการเปิดศาลเจ้าให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมพิเศษของทางศาลเจ้า ได้เข้ามาสักการบูชา บนบาลศาลกล่าว ขอพรเพื่อความปรารถนาใดก็ตามแต่ที่สะท้อนออกมาเป็นความศักดิ์สิทธิ์ของศาลเจ้าจะหู่และนำไปสู่ความเชื่อและศรัทธาต่อศาลเจ้าจะหู่เมื่อเกิดความศรัทธาก็เกิดพฤติกรรมในการเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษกับทางศาลเจ้าในท้ายที่สุด
พิธีเบิกเนตรองค์พระ	“กิมซิ่นหรือรูปพระ” คือสัญลักษณ์ กิมซิ่นในที่นี้คือ “รูปไม้แกะสลักเสมือนองค์พระ” ของประชาชนภายนอกที่ได้จัดทำองค์พระขึ้นและนำมาร่วมพิธีการนำมาให้ทางศาลเจ้าเบิกเนตร เมื่อทำการเบิกเนตรแล้ว ก็ถือว่าผ่านพิธีการ “ปลูกเสก” เป็นการสร้างขวัญกำลังใจเสมือนความเชื่อทางศาสนาพุทธของชาวไทยพุทธคือ มีความศักดิ์สิทธิ์ในองค์พระแล้วผ่านพิธีการ

ตารางที่ 5 ตารางกำหนดรายละเอียดกิจกรรมย่อยในแนวคิดความเชื่อเทพเจ้าในการสร้างความแคล้วคลาดปลอดภัย

กิจกรรมย่อย	จุดนำเสนอความเชื่อเทพเจ้า (Point) การสร้างความแคล้วคลาดปลอดภัย
พิธีกรรมปางเอี้ย (พิธีกรรมปักหลักเขตทหาร)	“เต็กฮู้” คือ สัญลักษณ์ เต็กฮู้คือยันต์ไม้ที่ใช้ในการปักหลักเขตที่จะให้ทหารไปรักษาการณ์ตามจุดต่าง ๆ ที่มีอยู่ทั้งสิ้น 8 จุดในบริเวณศาลเจ้า โดยในเต็กฮู้ 1 จุดมียันต์ไม้ไม่ 3 อัน โดยมีชื่อเทพเจ้าเขียนอยู่ที่ยันต์ไม้ไม่นั้น 1 ชื่อต่อ 1 อัน โดยมีชื่อเทพเจ้าหลักคือ “หลี่ไหลเฉีย” ใช้แสดงสัญลักษณ์ของความปลอดภัยให้แก่ผู้ที่ร่วมกันฝึก โดยยันต์ไม้ไม่ไม่สามารถเห็นได้ชัดจากผู้ที่มาร่วมพิธีถือศีลกินผักกับทางศาลเจ้าจากบริเวณจุดปัก
พิธีกรรมใช้กัน (พิธีกรรมเลี้ยงทหาร)	“ธงทหาร 5 สี” คือ สัญลักษณ์เสมือนการบอกว่ามีทหารมาประจำการรักษาความปลอดภัยในบริเวณศาลเจ้าจาก 5 ทิศและ 5 กองกรม คือ ธงสีแดงคือทหารจากทิศใต้มีจำนวน 80,000 คน ธงสีเขียวคือทหารจากทิศตะวันออกมีทหาร 90,000 คน ธงสีขาวคือทหารจากทิศตะวันตกมีทหาร 70,000 คน ธงสีดำคือทหารจากทิศเหนือมีทหาร 60,000 คน และธงสีเหลืองคือทหารจากทิศกลางหรือทหารวังหลวงมีทหาร 30,000 คน
พิธีเชิญลำเต้าปักเต้า	“เหนียวลั่ว” คือ สัญลักษณ์เหนียวลั่วมีลักษณะเป็นร่มขนาดใหญ่มีลวดลายแบบจีนใช้ในการไปเชิญเชิญลำเต้าปักเต้าเป็นเทพเจ้าที่ดูแล “บัญชีคนเกิดและบัญชีคนตาย” และรับกลับมาประทับที่ศาลเจ้าเสมือนตัวแทนที่ประทับของลำเต้าปักเต้าहार่มใหญ่ไปยังจุดไหน ก็ถือว่า ลำเต้าปักเต้าได้ไปประทับยังจุดนั้น

จากการกำหนดกิจกรรมย่อยสามารถสรุปได้ว่า กิจกรรมย่อยต้องมีความสอดคล้องกับ “แนวคิดในการจัดกิจกรรมพิเศษ” เพื่อตอบสนองการกำหนดรายละเอียดวิธีการดำเนินการจัดกิจกรรมซึ่งวิธีการดำเนินงานที่ถูกกำหนดขึ้นจะเป็นตัวนำหรือพาหนะของเรื่องราวสาระและสิ่งที่ต้องการจะสื่อสารให้กลุ่มเป้าหมายหรือประชาชนที่มาร่วมกิจกรรมพิเศษขององค์กรได้รับรู้เข้าใจและเกิดพฤติกรรมต่อสิ่งเป้าหมายขององค์กร การกำหนดรายละเอียดวิธีการดำเนินงานจัดกิจกรรมจึงต้องคำนึงถึงปัจจัยที่สำคัญคือ แนวคิดการจัดกิจกรรมในการสื่อสาร สัญลักษณ์ รูปแบบ องค์ความรู้ เพื่อสนองตอบเป้าหมายในการจัดกิจกรรมและยังหมายรวมไปถึงการเลือกสื่อและกิจกรรม

ย่อยที่ใช้ประกอบในการจัดกิจกรรมพิเศษที่มีความเหมาะสมทั้งจากลักษณะของกิจกรรม ประเภทของกิจกรรมและค่าใช้จ่าย เนื้อหา สาระ เรื่องราว กำหนดเวลาที่เหมาะสม

5. การวางแผนปฏิบัติงานในภาคส่วนของศาลเจ้า

การวางแผนปฏิบัติงานในภาคส่วนของศาลเจ้าเป็นขั้นตอนรวบรวมเอาองค์ประกอบที่ได้พิจารณากำหนดแล้วจากการกำหนดแนวคิดการจัดกิจกรรมพิเศษ การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดเป้าหมาย การกำหนดรายละเอียดในการจัดกิจกรรมคือสื่อและกิจกรรมย่อยนำมาจัดทำเป็นแผนปฏิบัติงานเพื่อนำไปสู่การดำเนินการต่อไปละเอียดที่ระบุตัวบุคคลหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบแต่ละส่วนของการดำเนินงานในการขอความร่วมมือและช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน โดยมีภาคส่วนของศาลเจ้าดังต่อไปนี้

5.1 การวางแผนปฏิบัติงานในส่วนของฝ่ายเจ้าแก้วจู้ (ฝ่ายบุคคลากร)

ฝ่ายเจ้าแก้วจู้มีการประชุมจัดงานกันในวันที่ 20 กันยายน 2558 เพื่อให้ศาลเจ้าประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรมพิเศษเป็นฝ่ายที่คอยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ที่มีมาร่วมกิจกรรมพิเศษกับทางศาลเจ้ากะทู้ในเทศกาลถือศีลกินผักเป็นฝ่ายบุคลากรต้อนรับผู้ที่มาไหว้พระในการบอกรธรรมนิยมปฏิบัติในศาลเจ้าและรับผิดชอบรายชื่อของเจ้าแก้วจู้ที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่จากการเสี่ยงทายในพิธีคัดเลือก(ไปย)เจ้าแก้วจู้จัดทำรายชื่อของผู้ที่มีร่วมลงชื่อร่วมพิธีถือศีลกินผักกับทางศาลเจ้าเพื่อที่จะไปประกอบพิธีกรรมลากส้อคือ อ่านรายชื่อผู้เข้าร่วมพิธีถือศีลกินผักกับทางศาลเจ้าให้เทพเจ้ารับรู้

5.2 การวางแผนปฏิบัติงานในส่วนของฝ่ายพิธีกรรม

ฝ่ายพิธีกรรมมีการประชุมวางแผนเพื่อประกอบพิธีกรรมโดยนอกจากการประชุมกันในฝ่ายเพื่อหาข้อสรุปแล้วในรายละเอียดในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ แล้วยังมีการติดต่อสื่อสารกับเทพเจ้าเพื่อตัดสินหาข้อสรุปในประเด็นบางประเด็นในรายละเอียดที่มติในฝ่ายต้องการจะปฏิบัติ อาทิเช่น การเลือกเทพเจ้าหลักในการเป็นประธานในการประกอบพิธีกรรมรวมถึงการเลือกประกอบพิธีกรรมบางพิธีกรรม การปรับเปลี่ยนในรายละเอียดของพิธีกรรมก็จะมีกรหาข้อสรุปในฝ่ายและไปสู่ขั้นตอนสื่อสารกับเทพเจ้า

5.3 การวางแผนปฏิบัติงานในส่วนของฝ่ายประชาสัมพันธ์

ฝ่ายประชาสัมพันธ์มีการใช้สื่อบุคคลในการประกาศใช้สื่อสิ่งพิมพ์คือแผ่นป้ายใบปลิว รถขยายเสียงในการประชาสัมพันธ์ สื่อออนไลน์ ช่างโหล ในประชาสัมพันธ์กำหนดการณ์ในพิธีกรรมต่าง ๆ ของศาลเจ้า ประวัติของศาลเจ้า ประวัติต่าง ๆ ของ

พิธีกรรมเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ที่มีาร่วมกิจกรรมพิเศษกับแนวคิด วัตถุประสงค์ เป้าหมายในการจัดกิจกรรมพิเศษศาลเจ้าเพื่อการจัดกิจกรรมพิเศษของ ศาลเจ้ามีารับริ่นและประสบความสำเร็จไปด้วยดี

5.4 การวางแผนปฏิบัติงานในส่วนของฝ่ายบริจาคนโต

ฝ่ายบริจาคนโตมีกระบวนการคัดสรรคนของฝ่ายบริจาคนโตจะมีการ คัดสรรคนจากชุมชน ชมรมและสถานศึกษาต่าง ๆ ในอำเภอกะทู้โดยมีการประชุมกับ หัวหน้าชุมชนชมรมและภาคสถานศึกษาโรงเรียนที่เทศบาลกะทู้เพื่อให้ส่งอาสาสมัคร มาร่วมช่วยเหลืองานของศาลเจ้าภาคส่วนละ 5-6 คน ตามตารางเวลาที่เลือกเป็นการ สร้างความมีส่วนร่วมที่มีความน่าสนใจรวมถึงการสืบทอดประเพณีถือศีลกินผักของ ศาลเจ้าและการประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้า

5.5 ภาคส่วนจากภายนอก

1) ภาคส่วนราชการ

มีการติดต่อประสานงานในการขอความร่วมมือในการจัดกิจกรรมพิเศษของ ทางศาลเจ้ากับ ตำรวจภูธรวิชิตสงคราม ตำรวจภูธรเมืองภูเก็ต ตำรวจภูธรทุ่งทอง ตำรวจท่องเที่ยว เทศบาลกะทู้ โรงพยาบาลป่าตอง โรงพยาบาลสิริโรจน์ โรงพยาบาล กรุงเทพมหานคร โรงเรียนกะทู้วิทยาและโรงเรียนอื่น ๆ ในเขตอำเภอกะทู้ สถานีอนามัยกะทู้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตภูเก็ต

2) ภาคส่วนเอกชน

มีการติดต่อประสานงานในการขอความร่วมมือในการจัดกิจกรรมพิเศษของ ทางศาลเจ้ากับโรงแรมป่าตองรีสอร์ท (Patong Resort Hotel) สนามกอล์ฟภูเก็ต คันทรีคลับ (Phuket Country Golf Club) สนามกอล์ฟล็อกปาล์ม (Loch Palm Golf Club) บริษัทหมู่บ้านภูเก็ตวิลล่า (Phuket Villa) บริษัท เทสโก้ โลตัส (Tesco Lotus) เครือบริษัทเซ็นทรัล (Central Group) สมาคมโรตารี (Rotary Phuket) เครือ มานูญครอง (MBK Group)

3) ภาคส่วนประชาชน

ชุมชนและชมรมในเขตกะทู้ทั้งหมดร่วมแรงร่วมใจกันส่งบุคลากรเข้ามาร่วม มีชุมชนศาลเจ้ากะทู้ ชุมชนอริวดี ชุมชนปักแก้วทลาว ชุมชนบ้านสี่ก่อ ชุมชนบ้านทรายทอง ชมรมพัฒนาเด็กเล็กบ้านเกิดโฮ้ ชมรมไลน์แดนซึกะทู้ ชุมชนบ้านภักดี ชุมชนบ้านเหนือ ชุมชนน้ำตกกะทู้ กลุ่มพัฒนาสตรีตำบลกะทู้ ชุมชนควนลิ้มช้าน ชุมชนบ้านทุ่งทอง องค์การบริหารส่วนจังหวัดบ้านไม้เรียบ ชุมชนเบ้ฮั่ว ชุมชนเพชรล่อเหลียน ชุมชนกะทู้ 3 ชุมชนบ้านเขาน้อย ชุมชนบางเจียม ชุมชนบ้านกะทู้ 2 ชุมชนบ้านเกิดโฮ้

การประเมินผลกิจกรรมพิเศษ

การประเมินผลการจัดกิจกรรมเป็นกระบวนการที่อย่างต่อเนื่องเพื่อตัดสินคุณค่าและความสำเร็จของการดำเนินการจัดกิจกรรม โดยมีการวิเคราะห์ รวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การตัดสินการตัดสินการประสบความสำเร็จการประเมินผล มีทั้งการประเมินผลอย่างไม่เป็นทางการและการประเมินผลที่เป็นทางการ โดยการประเมินผลอย่างไม่เป็นทางการเป็นการใช้ความรู้และประสบการณ์ความชำนาญการและสังเกตในการตัดสินคุณค่าของการดำเนินการจัดกิจกรรม หากมีการใช้เทคนิคที่ดี มีแหล่งที่มาสนับสนุนก็จะได้รับการยอมรับ ส่วนการประเมินผลอย่างเป็นทางการอาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มีข้อเท็จจริง มีความน่าเชื่อถือ มีตัวเลขหรือจำนวนปรากฏชัดเจน มีหลักฐานที่สามารถพิสูจน์ได้ โดยการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้มีการประเมินผลทั้งสิ้น 9 วิธี โดยมีการประเมินผลแบบไม่เป็นทางการทั้งสิ้น 4 วิธีและการประเมินผลแบบเป็นทางการทั้งสิ้น 5 วิธี ดังต่อไปนี้

1. การประเมินผลแบบไม่เป็นทางการ

การประเมินผลโดยบุคลากรที่มีความชำนาญงานของศาลเจ้า มีประสบการณ์ในการทำงานและการประเมินงานใช้ความรู้ลึกไปถึงเหตุและผลที่บางครั้งไม่สามารถอธิบายออกมาใช้ทางวิทยาศาสตร์ได้แต่ได้รับความเชื่อถือจากบุคลากรในศาลเจ้า มีลักษณะเป็นผู้นำทางความคิด (Key Influence) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ตารางการประเมินผลแบบไม่เป็นทางการ

ประเมินผลแบบไม่เป็นทางการ	รายละเอียดวิธีในการประเมินผล
1.1. ด้านความเชื่อเรื่องเทพเจ้า	การประเมินผลในด้านความเชื่อในเทพเจ้าในที่นี้คือ “ความพึงพอใจ” ในติดต่อสื่อสารกับเทพเจ้า จะทำโดยฝ่ายพิธีกรรมในการติดต่อสื่อสารกับเทพเจ้าในเรื่องของการจัดงานในการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้ในช่วงเวลา 9 วัน ว่าเทพเจ้ามีความพอใจมากน้อยแค่ไหนและต้องการให้ปรับปรุงรายละเอียดในส่วนไหนก็จะนำมาปรับปรุงในการจัดพิธีกรรมครั้งถัดไป คือยึดถือความเชื่อต่อเทพเจ้าเป็นหลักในการประเมินผลความสำเร็จของการจัดงาน

ตารางที่ 6 (ต่อ) ตารางการประเมินผลแบบไม่เป็นทางการ

ประเมินผลแบบไม่เป็นทางการ	รายละเอียดวิธีในการประเมินผล
1.2. ด้านของความร่วมมือร่วมใจ	ความร่วมมือร่วมใจในการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้ในช่วงเวลาของการจัดกิจกรรมพิเศษ 9 วันความร่วมมือจากภาคส่วนภายนอกที่ส่งร่างกายหรือแรงงาน และมองไปถึงการอำนวยความสะดวกในพิธีกรรมต่าง ๆ การเอื้อเฟื้อสถานที่ การส่งบุคลากรมาช่วยงาน อำนวยความสะดวกเป็นไปตามแผนงานที่วางไว้หรือไม่ และภาคส่วนภายในศาลเจ้าเองมีการประสานงานกัน ร่วมมือร่วมใจกันมากน้อยแค่ไหนมีปัญหาขัดแย้งกันหรือไม่
1.3. ด้านภาพรวมของผู้ที่มาร่วมกิจกรรม	การประเมินด้วยการสังเกตการณ์ของคณะกรรมการศาลเจ้าและฝ่ายพิธีกรรมว่ามีผู้มาร่วมมากน้อยแค่ไหนในพิธีกรรม ในห้วงพระในการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้ในช่วงเวลา 9 วัน ความสนใจในพิธีกรรมมากน้อยแค่ไหนและจำนวนคนที่มาไหวพระในศาลเจ้าด้วยสวดคา
1.4. ด้านของควมราบรื่นของการจัดงาน	การประเมินด้วยเรื่องเวลาหรือกำหนดการณ์ในพิธีกรรมนั้น ๆ ว่าตรงตามเวลาที่แผนงานที่วางไว้หรือไม่ รายละเอียดในพิธีกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้หรือไม่ สรุปคือในพิธีกรรมแต่ละพิธีกรรมมีรายละเอียดของพิธีกรรม กำหนดการณ์เป็นไปตามที่วางแผนไว้หรือไม่

2. การประเมินผลอย่างเป็นทางการ

การประเมินผลที่ใช้ตัวเลขในการตัดสิน ใช้จำนวนนับที่สามารถพิสูจน์ได้จากกระบวนการทางวิทยาศาสตร์มีเหตุมีผลที่สามารถอธิบายได้ชัดเจนและจากองค์กรภายนอกที่เข้ามาตรวจสอบในการให้มาตรฐานซึ่งทางศาลเจ้าก็ได้ให้ความสำคัญในส่วนนี้เพื่อความเป็นสากลและยอมรับในสังคม

ตารางที่ 7 ตารางการประเมินผลแบบเป็นทางการ

ประเมินผลแบบเป็นทางการ	รายละเอียดวิธีในการประเมินผล
2.1. ด้านจำนวนรายชื่อที่ลงชื่อเข้าร่วม	การประเมินผลในส่วนรายชื่อผู้ที่เข้าร่วมพิธีถือศีลกินผักกับทางศาลเจ้าสามารถวัดจำนวนคนที่มาร่วมกิจกรรมพิเศษกับทางศาลเจ้าในลักษณะรูปธรรมชัดเจนถึงจำนวนตัวเลข รายชื่อเหล่านี้จะเป็นผู้มาผูกปิ่นโตกับทางศาลเจ้ากะทู้เปรียบเสมือนการเข้ามาเป็นสมาชิกกับทางศาลเจ้าในการร่วมพิธีถือศีลกินผัก โดยจะนำปิ่นโตมาเอาอาหารที่โรงครัวตลอด 3 มื้ออาหารในแต่ละวันแล้วนำกลับไปทานที่ครอบครัวที่บ้านและมีจำนวนหนึ่งที่ทานอาหารที่โรงครัวก็สามารถทำได้ แสดงให้เห็นว่าจะเป็นตัวเลขที่มีความหมายและคุณภาพในการประเมินผลในส่วนนี้

ตารางที่ 7 (ต่อ) ตารางการประเมินผลแบบเป็นทางการ

ประเมินผลแบบเป็นทางการ	รายละเอียดวิธีการในการประเมินผล
2.2. ด้านยอดเงินบริจาค	ยอดเงินบริจาคของผู้ที่มาร่วมพิธีถือศีลกินผักกับทางศาลเจ้ากะทู้ ในช่วงเวลาของการจัดกิจกรรมพิเศษ 9 วัน ยอดเงินบริจาคของผู้ที่ ศรัทธาและร่วมทำบุญกับทางศาลเจ้าก็ถือเป็นการประเมินผล ความสำเร็จของการจัดกิจกรรมพิเศษของทางศาลเจ้าและสามารถ ดูได้ว่ามียอดเงินบริจาคเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากปีก่อนก็เป็นปัจจัย ของการประเมินความสำเร็จในการจัดกิจกรรมพิเศษ ในองค์กรไม่ แสวงหากำไร ลักษณะที่เป็นมูลนิธิแบบศาลเจ้ากะทู้
2.3. ด้านของจำนวนเจ้าแม่ก่ลู้จู้	เจ้าแม่ก่ลู้จู้คือผู้ที่จะมาช่วยเหลือในบริเวณห้องพระในศาลเจ้าใน การจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้ในช่วงเวลา 9 วัน จำนวน ของเจ้าแม่ก่ลู้จู้หรือผู้ที่จะมาช่วยงานอำนวยความสะดวกในการจัด กิจกรรมพิเศษของศาลเจ้าบริเวณห้องพระในตัวศาลเจ้า ฉะนั้นหาก จำนวนเจ้าแม่ก่ลู้จู้ถึงเกณฑ์ที่กำหนดถือว่าประสบความสำเร็จใน การจัดกิจกรรมพิเศษของทางศาลเจ้า
2.4. ด้านความสามารถของ บุคลากร	ความสามารถของบุคลากรมีผลในการจัดกิจกรรมให้ประสบ ความสำเร็จที่วางไว้ในการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้ใน ช่วงเวลาของการจัดกิจกรรม 9 วัน คือความสามารถในการทำงาน ความสามารถในการติดต่อประสานงาน การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ และทักษะของบุคลากร
2.5. ประเมินผลจากหน่วยงาน ภายนอก	การประเมินผลที่ศาลเจ้าให้ความสำคัญคือให้หน่วยงานภายนอก คือ สาธารณสุขจังหวัดเข้ามาประเมินผลในด้านความสะอาดของ โรงครัวและอาคารของมาทรงที่จะใช้ในพิธีกรรมต่าง ๆ เพื่อการ ยอมรับจากสังคมภายนอกในการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะ ทู้ในช่วงเวลา 9 วัน

การสื่อสารเชิงกลยุทธ์ในการจัดกิจกรรมพิเศษ

การสื่อสารเชิงกลยุทธ์ในการกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้าเป็นการสื่อสารที่ ส่งเสริมและสนับสนุนถือเป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้การจัดงานถือศีลกินผักของศาลเจ้า กะทู้ประสบความสำเร็จโดยปัจจัยสู่ความสำเร็จในการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้ มีทั้งสิ้น 3 ปัจจัยคือ กลยุทธ์การสื่อสารในการสร้างความสามัคคี กลยุทธ์การสื่อสารผ่าน กิจกรรมย่อยของศาลเจ้าและกลยุทธ์การสื่อสารด้านทรัพยากรมนุษย์

1. การสื่อสารเชิงกลยุทธ์ในการสร้างความสามัคคี

ความสามัคคีในที่นี้คือ การสื่อสารเพื่อสร้างความสามัคคีในการร่วมกิจกรรม พิเศษกับทางศาลเจ้า ความสามัคคีในการร่วมแรงร่วมใจกันช่วยงาน ความสามัคคีกัน

มาร่วมถือศีลกินผักของชุมชนในพื้นที่ที่เป็นพื้นฐานสู่ความสำเร็จในการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้ โดยมีแนวคิดเรื่องเทพเจ้าเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ มืองค์กั๋วอ๋อง ต่ายเตหรือพระราชาราชราชทั้ง 9 พระองค์และองค์เล่าเอี้ยหรือพระเตียนผู้โง่งนโส่ย เป็นศูนย์กลางของความเชื่อและความศรัทธา กอปรกับแนวคิดเรื่องความดั้งเดิมที่ทำให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นปฐมบทของประเพณีถือศีลกินผักและแนวคิดเรื่องบุญกุศลที่ผลบุญกุศลจะส่งผลให้ผู้ที่มาเข้าร่วมประเพณีถือศีลกินผักได้รับแจกเชนองค์กั๋วอ๋องต่ายเตที่อยู่ในฐานะพระพุทธและพระโพธิสัตว์ทรงไว้ซึ่งอำนาจอันเกิดจากการบำเพ็ญธรรมซึ่งเป็นเป้าหมายอุดมคติของพิธีกรรมและองค์กั๋วอ๋องต่ายเตในฐานะเทพกษัตริย์คือ ภาพอุดมคติของชีวิตบุญชนที่สมบูรณ์ด้วยอำนาจและเป็นผู้มีชีวิตอมตะซึ่งตอบสนองเป้าหมายของผู้เข้าร่วมพิธีที่ต้องการความสุขในโลกบุญชนที่มากกว่านำไปสู่การร่วมแรงร่วมใจกันบำเพ็ญเพียรนั่นคือ บุญกุศลในด้านแรงใจ การร่วมแรงร่วมใจกันทำงานนั่นคือ บุญกุศลในด้านแรงกายและการร่วมแรงร่วมใจกันช่วยเหลือในด้านกำลังทรัพย์คือ บุญกุศลในด้านแรงเงินเพื่อวัตถุประสงค์ในการสืบสานประเพณีถือศีลกินผักนำไปสู่เป้าหมายการเป็นศูนย์รวมจิตใจของสังคมและการมีบทบาทในการจัดงานประเพณีถือศีลกินผักในเทศกาลถือศีลกินผักจังหวัดภูเก็ต

2. การสื่อสารเชิงกลยุทธ์ในกิจกรรมย่อย

กิจกรรมย่อยคือ “พิธีกรรม” เป็นกลยุทธ์การสื่อสารในการจัดกิจกรรมพิเศษของทางศาลเจ้า กิจกรรมย่อยคือ การเป็นสื่อสารที่ดีที่สุด เพราะสามารถอธิบายเรื่องราวทั้งหมดที่ศาลเจ้าต้องการนำเสนอด้วยการนำเสนอกิจกรรมย่อยหรือพิธีกรรม พิธีกรรมของศาลเจ้ามีการสื่อสารแนวคิดครอบคลุมทั้ง 3 แนวคิดทั้งแนวคิดความดั้งเดิมของพิธีกรรม แนวคิดความศักดิ์สิทธิ์ของเทพเจ้าที่สามารถดลบันดาลสิ่งต่าง ๆ ให้กับผู้ที่มาร่วมกิจกรรมพิเศษของทางศาลเจ้า ซึ่งมีความเป็นนามธรรมให้เห็นออกมาเป็นรูปธรรม ทั้งยังเป็นการสื่อสารในเรื่องของบุญกุศลในเรื่องแรงใจคือการถือศีลกินผักให้สมบูรณ์แบบด้วย เพราะในกิจกรรมย่อยคือพิธีกรรมต่าง ๆ ได้อำนวยความสะดวกกั๋วอ๋องต่ายเต มาร่วมพิธีกรรมเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการร่วมถือศีลกินผักกับองค์กั๋วอ๋องต่ายเต ใน 9 วันซึ่งจะเป็นการสร้างบุญบารมีมากกว่าช่วงวันเวลาอื่นที่นอกเหนือไปจาก 9 วัน ดังกล่าวด้วยตัวกิจกรรมย่อย

กิจกรรมย่อยได้สื่อสารแนวคิดความดั้งเดิมทั้งในส่วนในช่วงเวลาในการประกอบพิธีกรรมในกิจกรรมย่อยลุยไฟหรือพิธีกรรมโก้ยไห่ในภาษาท้องถิ่น สถานที่ในการประกอบพิธีกรรมในกิจกรรมย่อยแห่งพระรอบเมืองหรือพิธีกรรมอ้าวเก้งในภาษาท้องถิ่นและลักษณะในการประกอบพิธีกรรมในกิจกรรมย่อยยกเสาโกเต้ง

ส่วนการสื่อสารแนวคิดเรื่องเทพเจ้าในส่วนของผลที่จะได้รับในการร่วมพิธีกรรม ในกิจกรรมย่อยบูชาดาวเคราะห์ทั้ง 7 ดวงหรือพิธีกรรมโกลีซิดแซ้ในภาษาท้องถิ่นเสมือน เป็นบายศรีสู่ขวัญให้กำลังใจโดยเทพเจ้าและกิจกรรมย่อยขึ้นสะพานสะเดาะเคราะห์หรือ พิธีกรรมโกลีห่านในภาษาท้องถิ่นเสมือนเป็นการสะเดาะเคราะห์ให้แก่ผู้ที่มาเข้าร่วม โดยเทพเจ้า

3. การสื่อสารเชิงกลยุทธ์ในการสรรหาทรัพยากรมนุษย์

การสื่อสารเชิงกลยุทธ์ในการสรรหาทรัพยากรมนุษย์ในที่นี้คือ การสื่อสารใน กระบวนการสรรหาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพมาทำงาน โดยผ่านกระบวนการสรรหา บุคคลดังต่อไปนี้

3.1 การสรรหาบุคลากรในฝ่ายเก่าแก่ลื้อจู้เป็นการสรรหาบุคลากรในการมา ทำหน้าที่เก่าแก่ลื้อจู้หรือผู้อำนวยความสะดวกแก่ผู้มาร่วมกิจกรรมพิเศษของทางศาลเจ้า โดยใช้พิธีกรรมโป้ยเก่าแก่ลื้อจู้เป็นกระบวนการสรรหาบุคลากรมาทำงานให้กับทาง ศาลเจ้า คือ การคัดเลือกบุคลากรจากรายชื่อที่เข้ารับารคัดเลือก โดยรายชื่อมีที่มาที่ไป จากรายชื่อผู้เข้าร่วมกินผักกับทางศาลเจ้า และมีความสมัครใจที่จะเข้ามาช่วยงาน แล้วจึงนำไปสู่กระบวนการตัดสินใจในการคัดเลือกโดยความเชื่อในเทพเจ้าคือพิธีกรรม โป้ยเก่าแก่ลื้อจู้ที่ประชาชนมีความเลื่อมใสศรัทธา

การสรรหาบุคลากรมาทำงานในตำแหน่งเก่าแก่ลื้อจู้ให้กับทางศาลเจ้าโดย การสื่อสารเชิงกลยุทธ์เข้ามาทำงานของศาลเจ้าจะผ่านแนวคิดเรื่องความสำเร็จของ องค์กรคือ “การมีส่วนร่วม” และแนวคิดการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้าคือ “ความเชื่อในเทพเจ้า” ก่อปรกับกระบวนการทางวิทยาศาสตร์คือ การเอารายชื่อจาก ผู้ที่เข้าร่วมลงชื่อและผ่านการแสดงเจตจำนงซึ่งตรงนี้มีลักษณะเหมือนสมาชิก (Membership) ในการเข้ามามีส่วนร่วม (Engage) กับกิจกรรมของทางศาลเจ้าและ นำไปสู่ความจงรักภักดีต่อศาลเจ้า (Loyalty) คือการแสดงเจตจำนงของผู้ที่เข้าร่วม กินผักกับทางศาลเจ้าอีกขั้นหนึ่งก่อนจะไปสู่พิธีการคัดเลือกตามความเชื่อเทพเจ้า คือเข้าสู่พิธีการโป้ยเก่าแก่ลื้อจู้ ใช้วิธีการเสี่ยงทายเสมือนเป็นการสอบถามไปยังเทพเจ้า ว่าต้องการบุคคลนั้นหรือไม่ ในกระบวนการนี้จะเป็นที่ยอมรับของบุคคลที่มีความคิด สมัยใหม่ที่เชื่อในกระบวนการวิทยาศาสตร์ การได้มาของตัวบุคลากรอย่างมีเหตุมีผล และยังคงรักษาแนวคิดความเชื่อเดิมของบุคคลรุ่นก่อน บรรพบุรุษเอาไว้อย่างเหนียว แน่นนั่นคือความเชื่อในความศักดิ์สิทธิ์ในเทพเจ้าของศาลเจ้า นี้คือปัจจัยด้านทรัพยากร มนุษย์ ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งของความเจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จในการจัด กิจกรรมพิเศษของศาลเจ้าจะทุก

3.2 การสรรหาบุคลากรของฝ่ายบริจาคฝ่ายบริจาคปันโต

การจัดงานประเพณีถือศีลกินผักของทางศาลเจ้าฝ่ายที่รับบริจาคเงินปันโต ถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง คือเงินที่มาจากผู้ที่มาร่วมลงชื่อร่วมถือศีลกินผักกับทางศาลเจ้าแล้วบริจาคเงินให้ศาลเจ้าตามความศรัทธาและเป็นฝ่ายที่รวบรวมรายชื่อผู้เข้าร่วมลงชื่อถือศีลกินผักกับทางศาลเจ้าทั้งหมดแล้วส่งไปให้ฝ่ายเจ้าแกล้อยู่เพื่อนำไปอ่านรายชื่อผู้เข้าร่วมถือศีลกินผักกับทางศาลเจ้า การสรรหาบุคลากรของฝ่ายบริจาคปันโตคือปัจจัยสู่ความสำเร็จของการจัดกิจกรรมพิเศษของทางศาลเจ้าเพราะบุคลากรที่มาช่วยงาน มาจากทุกชุมชนทุกหน่วยงานในเขตพื้นที่ตำบลกะทู้ เสมือนเป็นการสร้างการมีส่วนร่วม สร้างความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจกันของคนในชุมชน สร้างความผูกพันระหว่างชุมชนและตัวศาลเจ้า นอกจากนี้ยังเป็นการลดค่าใช้จ่ายของทางศาลเจ้าในการจ้างบุคลากรมาทำงานและเนื้องานที่ออกมาก็มีประสิทธิภาพเพราะ คนที่มาทำงานมาด้วยความสมัครใจมาร่วมด้วยช่วยกันทำงาน เป็นการตอบสนองวัตถุประสงค์คือการสร้างความสามัคคีและเป้าหมายในการจัดกิจกรรมพิเศษคือ การเป็นรวมจิตใจของสังคม

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ในการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้ ในเทศกาลถือศีลกินผักจังหวัดภูเก็ต “กิจกรรมย่อยคือกุญแจสู่ความสำเร็จ” จากการกำหนดรายละเอียดวิธีดำเนินงาน ในการกำหนดกิจกรรมย่อยต้องมีความสัมพันธ์กับแนวคิด (Concept) ความสัมพันธ์นี้ไม่เพียงเป็นรากฐานที่สำคัญที่องค์กรสถาบันต้องตระหนักในการจัดกิจกรรมแต่ยังหมายรวมไปถึงการบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดกิจกรรมพิเศษที่องค์กรสถาบันจัดขึ้นในระยะยาว กล่าวคือ ความดั้งเดิมและความเชื่อในคุณภาพความดีของเทพเจ้าที่นำเสนอเพื่อการรับรู้ (Awareness) ไปสู่ความรู้ ความเข้าใจ (Knowledge) และพฤติกรรม (Behavior) หากสำคัญกว่านั้นคือการสร้าง “อัตตานิยม” (Egoism) ที่มีสัญลักษณ์ รูปแบบ องค์ความรู้ ความเชื่อหรือตรรกะในทางวิทยาศาสตร์เหล่านี้คือตัวประกอบสร้างผ่านกิจกรรมพิเศษ (Special Event) คือ ตัวตอบสนองในการประกอบสร้างนี้ด้วยการสื่อสารผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 หู ตา จมูก ลิ้นและผิวหนัง

อาวุธที่ใช้ทีมแห่งร่างกายในพิธีแห่พระรอบเมือง กองไฟที่ใช้ในพิธีลุยไฟ รูปต่างตัวและสะพานที่ใช้ข้ามในการสะเดาะเคราะห์ จุดหมายปลายทางที่ทางศาลเจ้าต้องการไปให้ถึงในพิธีแห่พระรอบเมือง ยันต์ไม้ไผ่ในพิธีปักหลักเขตทหาร ผ้ายันต์ในพิธีบูชาดาวพระเคราะห์ทั้ง 7 ดวง (พระจันทร์ – พระอาทิตย์) ตัวอย่างเหล่านี้คือ

รายละเอียดที่สื่อสารผ่านสัญลักษณ์ รูปแบบ องค์ความรู้ ความเชื่อและตรรกะทางวิทยาศาสตร์เพื่อการประกอบสร้างอัตตานิยมให้เกิดขึ้นในสังคมใดสังคมหนึ่ง อัตตานิยมหรือการยึดมั่นถือมั่นในสิ่งที่คิดว่ามีตัวตนอยู่จริงในบริบทของสังคมนี้ได้นำไปสู่ความจงรักภักดี (Loyalty) ต่อองค์กรสถาบัน

สามารถอธิบายอ้างอิงด้วยทฤษฎีทางการสื่อสาร (Communication Theory) ซึ่งในเชิงการสื่อสารรูปแบบสังคมจิตวิทยาลักษณะนี้ ทฤษฎีคุณค่า (Value of Theory) ที่ว่าด้วยปรัชญาคคุณค่าความเชื่อจะสามารถอธิบายปรากฏการณ์นี้ได้ ซึ่งคุณค่านี้มี 2 ลักษณะคือ คุณค่านอกตัว (Extrinsic Value) และคุณค่าในตัว (Intrinsic Value) ทั้งคุณค่าในความดั้งเดิม คุณค่าในเทพเจ้าและคุณค่าในบุญกุศลเหล่านี้คือ “ตัวสาร” ที่สื่อสารผ่านการจัดกิจกรรม เริ่มจากแนวคิดในการจัดกิจกรรมพิเศษทั้งในเรื่องความดั้งเดิม เรื่องเทพเจ้าและเรื่องบุญกุศลมีความสัมพันธ์กันจะขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดไปไม่ได้ จุดเริ่มต้นของประเพณีก็คือความดั้งเดิม ความเก่าแก่ถือเป็นปฐมบทโดยมีองค์เทพเจ้าเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจที่รวมเอาทั้งความดั้งเดิมในประวัติความเป็นมาในขนบธรรมเนียมประเพณีไปสู่การสื่อสารภาพในอุดมคติคือการมีบุญบารมี การมีพร้อมในทรัพย์ การมีสุขในโลกปวงชนที่มากกว่า

โดยหลังจากที่สื่อ “ตัวสาร” ไปสู่กลุ่มเป้าหมายแล้วเป็นแนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจ (Expectancy Theory) หลักแล้วเป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับผลลัพธ์ในที่นี้ทั้งความพยายาม (Effort) กับศักยภาพในการบรรลุเป้าหมาย (Performance) ซึ่งในที่นี้คือการถือศีลกินผัก การมาร่วมพิธีกรรมกับองค์เทพเจ้า การบริจาคช่วยเหลือศาลเจ้า เหล่านี้คือความพยายามที่มีศักยภาพเพียงพอที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายคือ “ความสุขในโลกปวงชนที่มากกว่า” ทั้ง Instrumentality เกี่ยวข้องกับความเชื่อของผู้นำในที่นี้คือ ผู้นำองค์กร ผู้นำพิธีกรรมซึ่งหมายรวมไปถึง องค์เทพเจ้า องค์ประธานศาลเจ้าคือ “เตียนฮู้หงงโฮย” และ “กั๋วอ๋องต่ายเต” ที่มีศักดิ์ในอุดมคติคือพระราชอาชิวาตทั้ง 9 พระองค์ทรงเป็นสุดยอดเทวะกษัตริย์

ในส่วนของ “สื่อ” สามารถสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมพิเศษที่ประสบความสำเร็จนั้นต้องใช้สื่อให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมายขององค์กรสถาบัน กล่าวคือ สังคมมีความหลากหลายของกลุ่มคนที่สามารถจำแนกได้เป็น 8 กลุ่มตั้งแต่ G.I. Generation – Generation C โดยในสื่อประเพณี (Folk Media) เป็นการสนองความต้องการของคนในกลุ่ม Silent Generation และ Baby Boomer คือ กลุ่มคนในยุค พ.ศ. 2470 – 2510 ที่มีความอนุรักษ์นิยมสูง มีความเป็นทางการยึดแบบจารีต

ของสังคม มีความเคร่งครัดต่อระเบียบแบบแผน มีความรักในองค์กรสถาบันและประเทศชาติสูง

สื่อเก่า (Old Media)สนองความต้องการของคนกลุ่ม Generation X คือ กลุ่มคนในยุค พ.ศ. 2510 – 2530 ที่มีความยึดหยุ่นในการปรับตัวตามวัฒนธรรมที่เปลี่ยนไปเป็นยุคที่อุตสาหกรรมสื่อเข้ามามีบทบาทในยุคนี้จะทำให้ความสำคัญกับ “ความสมดุล” ระหว่าง “แก่น” สังคมยุคเก่ากับสังคมยุคใหม่ กล่าวคือ ประเพณีนิยมก็ยังคงยึดถือปฏิบัติ หากแต่ในขณะเดียวกันก็เปิดรับกระแสนิยมในสังคมอุตสาหกรรม อาทิเช่น สื่อวิทยุโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียงและแผ่นป้ายโฆษณาที่เข้ามามีบทบาทในการติดต่อสื่อสารในยุคปัจจุบัน

สื่อใหม่ (New Media)สนองความต้องการของกลุ่มคน Generation Y, Generation Z และ Generation C คนกลุ่มเหล่านี้อาศัยอยู่บนสังคมเครือข่าย (Global Network) กล่าวคือ กลุ่มเหล่านี้ต้องการความรวดเร็วทุกสิ่งอย่าง (Real Time) รวมถึงการใช้ชีวิตไปพร้อมกับการเปิดรับข้อมูลข่าวสารต้องทันสถานการณ์ในปัจจุบันซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้อาจจะมองว่า ประเพณีวัฒนธรรมเสมือนนิทรรศการ (Exhibitions) มองว่าภาพเคลื่อนไหว สี เสียง เหล่านี้มีความสำคัญต่อการรับรู้และสร้างองค์ความรู้มากกว่าการสร้างมโนคติขึ้นจากขนบธรรมเนียมความเชื่อที่เคร่งครัดแบบคนรุ่นก่อนหน้า

แนวคิดในการจัดกิจกรรมพิเศษในการศึกษาของ ปิยะพงษ์ ทับทิมทอง (2554) ที่สามารถสนับสนุนได้ว่า แนวคิดที่สร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้ที่เข้าร่วมเทศกาลถือศีลกินผักของทางจังหวัดภูเก็ตคือ แนวคิดใน “ความศักดิ์สิทธิ์” ของเทพเจ้าที่สามารถการดลบันดาลตามความเชื่อในปัจจุบันที่ “กลัวองค์ตายแต่” อยู่ในฐานะพระพุทธรูปและพระโพธิสัตว์ทรงไว้ซึ่งอำนาจอันเกิดจากการบำเพ็ญธรรมเป็นเป้าหมายอุดมคติของพิธีกรรมและ มีฐานะเทพกษัตริย์คือ ภาพอุดมคติของชีวิตปุถุชนที่สมบูรณ์ด้วยอำนาจและเป็นผู้มีชีวิตอมตะเป็นการตอบสนองเป้าหมายของผู้เข้าร่วมพิธีที่ต้องการความสุขในโลกปุถุชนที่มากกว่านำไปสู่การร่วมแรงร่วมใจกันสืบสานประเพณีให้คงอยู่สืบไปซึ่งมีความสอดคล้องกับ แนวคิดความเชื่อในเทพเจ้าในการจัดกิจกรรมพิเศษของศาลเจ้ากะทู้

วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมในการศึกษาของ ยุทธนา วรณปิติกุล (2541) ที่มาอธิบายถึงวัตถุประสงค์ในการสร้างความสามัคคีไปสู่เป้าหมายคือการเป็นศูนย์รวมจิตใจของสังคมนั้นสะท้อนแนวคิดการสร้างศูนย์อำนาจทดแทนการห่างไกลจากศูนย์อำนาจส่วนกลางของไทยที่มีมาแต่อดีต ซึ่งในขณะนั้นบริเวณภาคใต้แถบชายฝั่ง

ทะเลอันดามัน โดยการสร้างศูนย์อำนาจทดแทนนี้อาศัยแนวคิดความดั้งเดิมของวัฒนธรรมประเพณี ความเชื่อเทพเจ้าและบุญกุศลเพื่อการดำรงรักษาไว้ไม่ใช่เพียงแค่วัฒนธรรมประเพณี เทพเจ้าไม่แต่ยังหมายรวมไปถึงการดำรงรักษาไว้ซึ่งศูนย์อำนาจของสังคมชาวจีนจากยุคอดีตจนถึงยุคปัจจุบัน จึงไม่แปลกแต่อย่างใดที่ปัจจุบันแนวคิดและวัตถุประสงค์เหล่านี้ยังคงถ่ายทอดสู่สังคมชาวจีนและหมายรวมไปถึงสังคมภายนอกในยุคสังคมข่าวสารที่สามารถสร้างความรู้สึกร่วมกันคิด สร้างค่านิยมจนนำไปสู่ความเชื่อทั้งด้านมายาคติและด้านรูปปฏูชน

เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จในการจัดกิจกรรมในการศึกษาของ อภิรติ ศรีจินดา (2548) ผลการศึกษาได้ชี้ให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมพิเศษคือ โครงการ Academy Fantasia นั้นมีตัวชี้วัดความสำเร็จคือ ความนิยมชมชอบในศิลปินที่เข้าประกวดดูได้จากยอดผลโหวตของศิลปินคนนั้น ๆ และยอดผลโหวตรวมของศิลปินทุกคนคือตัวชี้วัดความสำเร็จ ซึ่งจุดนี้เปรียบได้กับตัวชี้วัดความสำเร็จการจัดกิจกรรมของศาลเจ้าคือ แรงศรัทธาต่อองค์เทพเจ้าในศาลเจ้าวัดได้จากจำนวนผู้เข้าร่วม จำนวนผู้ลงชื่อร่วมกินผักและยอดเงินบริจาคที่ทางศาลเจ้าได้รับคือ การประเมินผลทั้งในแบบไม่เป็นทางการและแบบที่เป็นทางการ ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการจัดกิจกรรมขององค์กรที่แสวงหาผลกำไรและองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรก็ต่างล้วนต้องการ “เป้าหมาย” และ “ตัวชี้วัด” ในการจัดกิจกรรมพิเศษขึ้นอยู่กับ แนวคิด (Concept) เป็นตัวกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดหมายรวมไปถึงการกำหนดรายละเอียดวิธีการและการวางแผนด้วยเช่นกัน

บทสรุป

การสื่อสารเชิงกลยุทธ์คือ การสื่อสารที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งในที่นี้การจัดกิจกรรมพิเศษ (Special Event) คือการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ของศาลเจ้ากะทู้ จากผลการวิจัยและอภิปรายผลสามารถสรุปได้ว่า กระบวนการจัดกิจกรรมต้องมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับการสื่อสารเชิงกลยุทธ์อย่างมีนัยยะสำคัญ กล่าวคือ การสื่อสารเชิงกลยุทธ์ในการสร้างความสามัคคี การสื่อสารเชิงกลยุทธ์ในกิจกรรมย่อยและการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ในการสรรหาทรัพยากรมนุษย์นั้นเป็นเสมือนผลลัพธ์ที่สามารถอธิบายได้ด้วยหลักการหรือทฤษฎีทางการสื่อสาร (Communication Theory) ที่มีรากฐานมาจาก “แนวคิด” การจัดกิจกรรม โดยอาศัยวัตถุประสงค์และเป้าหมายเป็นตัวชี้ทางแห่งความสำเร็จโดยที่การกำหนดรายละเอียดวิธีการดำเนินงานคือ ตัวสื่อและตัวกิจกรรมย่อยเป็นตัวประกอบสร้างแล้วจึงไปสู่ตัวขับเคลื่อนคือ กลุ่มสังคมชั้นในคือ

ตัวองค์กรสถาบันศาลเจ้า ภาคประชาชน ภาคเอกชนและภาครัฐสู่กลุ่มเป้าหมายทั้งในระดับสังคมขนาดย่อมคือ สังคมชาวกะทู้ ขนาดกลางคือ สังคมชาวจังหวัดภูเก็ตและขนาดใหญ่คือ สังคมระดับประเทศและสิ้นสุดที่การประเมินผลการจัดกิจกรรมพิเศษซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจคุณค่าในการจัดกิจกรรมพิเศษ เหล่านี้ได้แสดงให้เห็นว่าการสื่อสารในสังคมใดสังคมหนึ่งให้ประสบความสำเร็จได้นั้นต้องมองไปถึงแนวคิด (Concept) ในการสื่อสารและประสบการณ์ของสังคมนั้น ๆ ผ่านการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ด้วยสัมพันธ์ในหลักการทั้งเหตุและผลที่สนองตอบซึ่งกันเสมือนเป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้ “ตัวสาร” ไปนั่งอยู่ในบริบทของสังคมนั้น

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งเป็นการศึกษามูลเหตุที่มาที่ไปของความสำเร็จในการสื่อสารองค์กรสถาบันด้วยการจัดกิจกรรมพิเศษเป็นการศึกษาระบบการและการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงรายละเอียดวิธีการและองค์ความรู้ในภาพรวมทั้งหมดของการจัดกิจกรรม หากแต่ผู้วิจัยเล็งเห็นว่า ผลการวิจัยที่ได้นั้นเป็นการศึกษาปรากฏการณ์หนึ่ง ณ ขณะนั้น (Action Research) ซึ่งเป็นกรอบที่สามารถอธิบายในห้วงเวลาปัจจุบัน ซึ่งในอนาคตหากมีการศึกษาต่อยอดอาจค้นพบรายละเอียดเชิงลึก ที่มาที่ไปแห่งความสำเร็จหรือปัจจัยแห่งความสำเร็จอื่น ๆ ที่นอกเหนือไปจากงานวิจัยชิ้นนี้

บรรณานุกรม

- เจริญชัย ไชยกุลวงศ์สันติ. 2552. อิทธิพลของสื่อโฆษณาที่มีต่อทัศนคติและการตัดสินใจเข้าบูชาพระเครื่องของพุทธศาสนิกชนที่นิยมพระเครื่องในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชนะ ปานแก้ว. 2550. ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อการประชาสัมพันธ์ บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธนาวุฒิ โรจนโรวรรณ. 2553. การใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานประชาสัมพันธ์ของบริษัทรับจัดทำกิจกรรมพิเศษ. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นัดดาว ชัยรัตน์. 2552. การสื่อสารผ่านกิจกรรมพิเศษของบริษัทผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประทุม ฤกษ์กลาง. 2554. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์การและผลการปฏิบัติงานของอาจารย์มหาวิทยาลัยเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปารีชาติ พุดน้อย. 2557. ความคิดเห็นของครูภาษาไทยเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อมวลชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยะพงษ์ ทับทิมทอง. 2554. ประเพณีกินเจของชาวภูเก็ต: กรณีศึกษาศาลเจ้าจุ้ยตุ่ยเต้าโบ้เก้ง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปิยะพงษ์ อิงไธสง. 2550. ความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อการจัดกิจกรรมพิเศษของตราสินค้าโตฟ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ผ่องพรรณ พักทอง. 2549. อิทธิพลของสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เกษตรดอยอ่างขาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- พรทิพย์ ปัญญาวิเศษพงศ์. 2553. กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม: การจัดงานเทศกาลศิลปะและการละเล่นพื้นบ้านไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ยุธนา วรณปิติกุล. 2541. พิธีกรรมกินเจในสังคมชาวจีนภาคใต้ : กรณีชาวจีนใน อ.ตะกั่วป่า จ.พังงา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิทยา ต่านธำรงกุล. 2548. การตลาดเชิงกิจกรรม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิรัตน์ ลภีรัตนกุล. 2546. การประชาสัมพันธ์ = Public relations. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสรี วงศ์มณฑา. 2540. การประชาสัมพันธ์เชิงปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: A.N. การพิมพ์.
- เสรี วงศ์มณฑา. 2541. การส่งเสริมการขาย = Sales Promotion. กรุงเทพฯ: ซีรีส์ฟิล์ม และไซเท็กซ์.
- เสรี วงศ์มณฑา. 2546. หลักการโฆษณา = Principles of advertising. กรุงเทพฯ: Diamond in Business World.

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2561

อภิรดี ศรีจินดา. 2548. กิจกรรมพิเศษเพื่อการประชาสัมพันธ์ของบริษัทยูไนเต็ด บรอดคาสติ้ง คอร์ปอเรชั่น (ยูบีซี) กรณีศึกษา โครงการ Academy Fantasia. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Kotler, P. 1997. **Marketing management: Analysis, planning, implementation and control (8th ed.)**. Englewood Cliffs: Prentice-hall.